

Kőbányai Hírek

HAVILAP
XXXV/8. szám
2025. augusztus

Könnyebb iskolatáska

Idén is jár a kőbányai iskolásoknak a kerületi tan-
évkezdési támogatás. A Kőbányai Önkormány-
zat által biztosított vásárlási utalványt a többség
az iskolájában veheti majd át.

2-3. oldal

Lellén táboroztak

Idén már a megújult
udvaron sportolhat-
nak, mozoghatnak a
diákok a Körösi Kul-
turális Központ által
fenntartott balatonlel-
lei táborban. A kadá-
sokat hazautazásuk
előtt látogattuk meg a
Balaton partján, valódi
tábori közösségre lel-
tünk.

18. oldal

Kerületszerte folyik a munka

Nyári nagyüzem

Utak, járdák, parkolók, lépcsők, támfalak újulnak meg sor-
ra kerületszerte, folyik a nyári felújítási nagyüzem.

Sorra vesszük, hol milyen munkálatokkal végzett a
Kőbányai Önkormányzat, és melyek azok, ame-
lyek befejezése még hátravan.

4-5. oldal

Faültetéstől méhlegelőig

Hőhullámok és csapadékhiány nehezítik évről évre a
parkfenntartók munkáját. Jobban oda kell figyelni a fris-
sen ültetett facsemetékre, de a zöldfelületekre is. A ta-
paszlatokról Kovács Zsoltot, a KÖKERT parkfenn-
tartási ágazatvezetőjét kérdeztük.

10-11. oldal

Kifogták!

Horgászversenyen jártunk a Mély-tó-
nál. Az Újhegyi Horgász Egyesület új
vezetéssel és új lendülettel vágott neki
az évnek, céljuk felpozícionálni az egye-
sületi életet.

32. oldal

Tervezz, jelentkezz, valósítsd meg!

Nyári pályázati körkép

Egészségügy, sport, kultúra, környezetvédelem – néhány címszó azok közül a területek közül, amelyekre a Kőbányai Önkormányzat évről évre pályázatokat ír ki a lakosság, a társasházak, vállalkozások számára. Bár a nyár a pihenés, nyaralás ideje, ilyenkor is érdemes figyelni a kerületi lehetőségeket, hiszen több területen most is vannak nyitott pályázati lehetőségek.

Ápolási támogatás, illetve egészségügyi támogatásra 2026. március végéig fo-

lyamatosan lehet jelentkezni. Előbbinél a hosszabb ideig elhúzódó betegségek során felmerülő ápolási többletkiadásokra, utóbbinál a házi orvos vagy a szakorvos által javasolt gyógyászati segédeszközhöz, egészségügyi eszközhöz vagy szolgáltatáshoz, illetve a meglévő gyógyászati segédeszköz javítási költségeihez lehet hozzájárulást igényelni.

Augusztus 25-ig lehet jelentkezni a védett építészeti értékek megőrzésének támogatása céljából kiírt pályázatra.

A Kőbányai Önkormányzat a Sorg Antal Városrehabilitációs Program részeként azoknak kíván segítséget nyújtani, akik fővárosi és kerületi helyi védettségű lakóépületek tulajdonosai, és a helyi védett-

ségű lakóépületeiket kívánják felújítani, helyreállítani, megőrizve azok jellegzetes kőbányai építészeti karakterét.

Megnyílt a program és szeptember 22-ig lehet pályázni a társasház-korszerű-

sítésekre is. A pályázattal Kőbánya a társasházak és lakásszövetkezetek fejlesztési beruházásait kívánja segíteni, legyen szó a lakóépületek városképi megjelenéséről, műszaki fejlesztéséről, felújításáról, átlagmegóvásáról vagy energiahatékonyságáról.

És ezzel még nincs vége a pályázatok sorának. Ősszel jelenik meg a kőbányai vállalkozások támogatását szolgáló program, amelyet a Kőbányai Önkormányzat immár hagyományosan a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara X. kerületi tagszervezetével együttműködve bonyolít le. Itt a cél az, hogy a kisvállalkozások vagy egyéni vállalkozók olyan fejlesztéseket, beruházá-

sokat hajtsanak végre, amelyek révén energiahatékonyabban tudnak működni, vagy szolgáltatásaikat és kapacitásaikat bővítik.

A támogatási lehetőségekből a négy lábú kedvencek sem maradnak ki. Évről évre visszatérő, folyamatos lehetőség az ivartalanítási akció. Az önkormányzat kutyák és cicák esetében is vállalja az ivartalanításhoz szükséges műtéti beavatkozás, altatás és esetlegesen szükséges antibiotikum költségeinek finanszírozását.

A felsorolt pályázati lehetőségekről további információkat, részletes tájékoztatót a www.kobanya.hu oldalon, a Nyilvánosság/Pályázatok fül alatt lehet olvasni.

A POLGÁRMESTER LEVELE

Kedves Kőbányaiak!

Nem tudom, Önök hogy vannak vele, de engem mindig feltöltöttek az olyan pillanatok, amikor a legmélyebb emberiség nyilvánul meg a hétköznapijainkban. Nemrég egy családnak segítve a kőbányai rendőrök mutatták meg, mit jelent a valódi odafigyelés. De megnyilvánul ez számos egyéb területen is. Ott, ahol figyelnek a ház elé ültetett kis facsemetére, vagy ott, ahol profi ingyen adják át tudásukat kezdő bicajosoknak. Kőbánya legszebb arcai ezek! Mi, az Önök bizalmából mindehhez első sorban a keretet tudjuk biztosítani. Fejleszteni, még szebbé, még élhetőbbé, még korszerűbbé tenni, hogy a közösségek még tovább erősödhesenek.

Idén nyáron is nagyüzemben folyik a munka a közterületeken. Elkezdtük a Kis-Sibrik lakótelepen lévő utak, járdák felújítását, a vízelvezetési gondok megoldását. A Bányató és a Mádi utcában, valamint a Sibrik Miklós úti felüljáró környékén parkolókat újítunk fel és korszerűsítünk, megoldjuk a vízelvezetést. A Vörösdinka utcában a kanyar kiszélesítésével tesszük biztonságosabbá a közlekedést, úgy a gyalogosok, mint az autósok számára, nem is beszélve arról, hogy a közszolgáltatók, például a hulladékszállító autók is könnyebben közelítheti meg a jövőben az ingatlanokat. Számos helyen lépcsőt, támfalat újítunk fel. Apró beruházásoknak tűnnek ezek, de a gyalogosok, közlekedők biztonságához nap mint nap hozzájárulnak. Van, ahol már elkészültünk, és van, ahol még javában tart a munka, és azzal együtt persze a kisebb-nagyobb átmeneti kellemetlenségek is. Mint a Sportligetben, ahol a kutya futtatót a felújítás ideje alatt zárva kell tartanunk. Türelmüket és megértésüket kérem, Önöknek építjük!

Közben készülünk az új nevelési évre, több intézményünkben végzünk kisebb-nagyobb korszerűsítést. Átgondolt gazdálkodásunk hozzájárul ahhoz, hogy idén is számíthatnak a kőbányai családok önkormányzatunk tanévkezdési támogatására, de hamarosan indítjuk a közösségi költségvetést is, várjuk az ötleteiket, javaslatukat! Addig pedig találkozunk augusztus 20-án a családi rendezvényen, vagy a hagyományos rendvédelmi napon vagy egyszerűen csak egy kellemes séta közben, Kőbányán!

D. Kovács Róbert Antal
Kőbánya polgármestere

Aktualitásainkról az interneten is olvashatnak!
www.facebook.com/kovacsrobertpolgarmester

Idén is jár a tanévkezdési támogatás

Könnyebb iskolatáska

Ahogy az elmúlt évtizedben, úgy idén is hozzájárul a Kőbányai Önkormányzat a kőbányai gyerekek beiskolázásához. Tízezer forint értékű vásárlási utalvány jár a 2025. augusztus 1-jén kerületi lakcímmel rendelkező általános iskolásoknak, illetve a középfokú intézmények nappali tagozatos diákjainak.

A Kelet-Pesti Tankerületi Központ kőbányai általános iskoláinak tanulói, valamint a

Kőbányai Szent László Gimnázium és a Zrínyi Miklós Gimnázium diákjai az intézményükben vehetik át az utalványokat.

A Kőbányán kívül tanulók törvényes képviselői – személyi igazolványuk és a gyermek lakcímkártyájának bemutatásával, valamint a 2025/2026. tanévre érvényes jogviszony igazolásával (pl. diákigazolvány, 16 éves kor felett érvényes

matricával, iskolalátogatási igazolás, KRÉTA bemutatása) – 2025. augusztus 25. és szeptember 17. között a Kőbányai Polgármesteri Hivatal Ügyfél-

központjában (1102 Budapest, Állomás u. 26., ügyfélfogadási idő: hétfő: 13.30–17.30, szerda: 08.00–16.00) vehetik át az utalványokat.

facebook.com/KobanyaiHirek

IMPRESSZUM

Felelős kiadó: Kőrösi Kulturális Központ, Györfy László ügyvezető, 1105 Budapest, Szent László tér 7-14. **Elérhetőség:** kobanyaihirek.szerk@gmail.com **Főszerkesztő:** Gyárfás Zsuzsa **Szerkesztő:** Nagy Zoltán, Kádasi Csaba **Nyomdai előkészítés:** Cseri Mária **Nyomdai előállítás:** Mediaworks Hungary Zrt. • Felelős vezető: Horváth Gábor nyomdaigazgató • 1225 Budapest, Campona utca 1. Harbor Park, DC 10 ép.

Nyári fejlesztési nagyüzem

Útfelújítások a Kis-Sibriken

Két utca újul meg a Kis-Sibrik lakótelepen a Kőbányai Önkormányzat beruházásában idén. A Takaréktér utca teljes egészében megújul, de zajlik már a munka a Juhar utca Pázsitfű és Zsombék utca közötti szakaszán is. A kivitelezés július végén kezdődött el, a terveket pedig úgy készítették el, hogy ezen a területen a járdák felújítására is sor kerüljön, illetve az évek óta húzódó vízelvezetési problémák is megoldandóak.

A gyalogosok, valamint a járda és az út közötti zöldszalagok védelme érdekében a kapubejáratoknál a korábbi dön-

tött szegélyek helyett kiemelt szegélyek készülnek. Az útburkolat 870, a járdafelületek 450 négyzetméteren kapnak új burkolatot, de átépítik a forgalomcsillapító küszöböt

is, a csatornafedlapokat pedig szintbe helyezik.

A kivitelezési munkálatok a tervek szerint egy hónapig tartanak, vagyis várhatóan iskolakezdésre az autófor-

galom visszakapja a régi rendet. A Kőbányai Önkormányzat szándéka, hogy a Kis-Sibriken minden utca megújuljon, az idei munkálatok ennek az első lépését jelentik.

Könnyebb közlekedés és parkolás

Javában tart a Mádi utca páratlan oldalán a Sibrik Miklós úthoz közeli üzlet melletti közterületi parkoló felújítása. A korábbi aszfaltburkolat töredezett volt, a vízelvezetés sem volt megoldott. A korszerűsítés során a parkolót átépítik, több mint 1000 négyzetméteren lesz új aszfaltburkolat a gépjárművek számára, valamint a járda is megújul. Utóbbi már gyakorlatilag használható.

A Sibrik Miklós úti felüljáró alatti parkolónál viszont már véget értek a munkálatok. A vízelvezetést itt az útburkolat egy jelentős szakaszának újjáépítésével és a parkoló szegélyének újjáépítésével oldották meg.

Már birtokba vehették az autósok a Bányató utcában a 2–6. szám alatti épületek előtti felújított parkolót is. A mintegy 40 autó fogadására alkalmas terület 500 négyzetméteren kapott új burkolatot, a járda 78 méteren újult meg.

Könnyebb és biztonságosabb lett a közlekedés a Vörösdinka utcában is, ahol a 7. szám alatti épületnél az útpályát kiszélesítették, hogy alkalmassá váljon a kétirányú forgalom számára. A gyalogosátvezetésekkel az út szintjében figyelemfelhívó

burkolatot helyeztek el, az átjáróknál szegélyszüllyesztést építettek ki. Itt az útszélesítéssel párhuzamosan több új, szabályos parkolóhelyet is kialakítottak.

Lépcsőről lépcsőre

Az utak és járdák felújítása mellett az elöregedett lépcsők felújítását is ütemterv szerint folytatja a Kőbányai Önkormányzat. Ahogy az elmúlt években, úgy idén is külön keretet különítettek el erre. Hogy melyik lépcsőt újítják fel idén, ott a döntésnél a lakossági jelzéseket és a közútkezelői igényeket is figyelembe vették.

Évente átlag négy-öt lépcső korszerűsítésére jut keret, idén azonban csaknem kétszer ennyinél, összesen kilenc lépcsőnél biztosított lehetőséget a képviselő-testület a felújításra.

A kivitelezés júliusban kezdődött el, és mivel lépcsőről lépcsőre haladnak, így várhatóan szeptember végére fejeződik be mindenhol.

A Bányató utcában három lépcső is megújul, a 14., 22. és 28. szám alatti házaknál. A Kővágó utcában is három

helyszínen folyik felújítás, a 2., 10. és 12. szám alatti házaknál. Ezek mellett megújul a Mélytő utca 8., az Oltó utca 2., valamint az Ihász köz 2. szám alatti lépcső is.

A lépcsők felújításával párhuzamosan a korlátokat is javítják, illetve a lakossági kéréseknek megfelelően, ahol jelenleg nincs korlát, ott újat telepítenek a közlekedés biztonsága érdekében.

Megújuló támfalak

Idén éppen tíz éve, hogy megkezdődött az új-hegyi támfalfelújítási program. Az évtizedekkel ezelőtt készült támfalak elhasználódtak, burkolóköveik leestek, volt, amelyiket egy közeli fa gyökere repesztette meg. Ennek a helyzetnek a megoldására indított programot a Kőbányai Önkormányzat, hogy ütemezetten, évente megújuljon egy-egy támfal. Idén is folyik a munka, ezúttal a Lenfonó utca 8–10., Bányató utca 10–12. és Oltó utca 12–14. szám alatti támfalakat építik újjá. A munkálatok során eltávolítják az esetleg beékelődött növényzetet, a burkolatot pedig a szükséges mértékig visszabontják, majd újraépítik, a csapadékvíz káros hatásaitól pedig új fedkövel óvják meg az építményeket.

HIRDETÉS

KŐBÁNYAI KÖZÖSSÉGI KÖLTSÉGVETÉS 2025

Kedves Kőbányaiak!

Várjuk ötleteiteket! Önkormányzatunk közösségi költségvetést indít, amellyel lehetőséget kínálunk a kerületünkben élők számára, hogy közvetlenül tegyenek javaslatot a 2025. évi költségvetés egy meghatározott részének felhasználására.

A „Kőbányai Intézmény”, „Kőbányai Köztér”, valamint „Közösségi Kőbánya” kategóriákban olyan fejlesztési ötleteket várunk, amelyek önkormányzatunk hatáskörébe tartoznak, és amelyekkel tovább javíthatjuk a kőbányaiak életminőségét, jobbá és komfortosabbá tehetjük a mindennapjaikat.

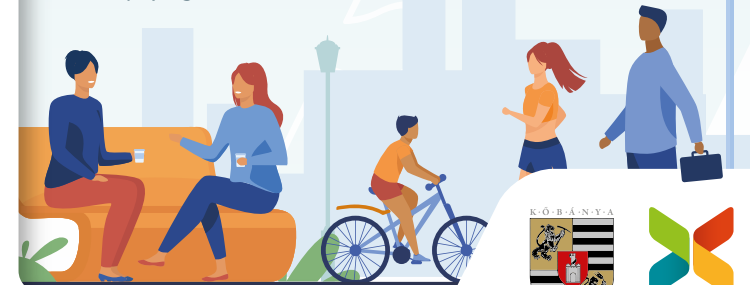
A kezdeményezéseket egyrészt az önkormányzati egyéni választókerületek területére vonatkozóan, kisebb városrészi fejlesztések, programok, tevékenységek megvalósítására várjuk, másrészt szívesen fogadjuk a teljes kerületet érintő javaslatokat is. Az első esetben választókerületenként 7, az utóbbit illetően 135 millió forintos keret áll rendelkezésre.

Az ötletek benyújtására, majd a szavazásra önkormányzatunk honlapján, az e célra kialakított felületen lesz lehetőségük. A regisztráció és a javaslattétel időszakát terveink szerint szeptemberben indítjuk.

Kérem, hogy kövessék figyelemmel önkormányzatunk honlapján, a kobanya.hu címen, valamint a facebook.com/KobanyaiOnkormanyzat oldalon közzétett híreket, ahol megismerhetik a Kőbányai Közösségi Költségvetéssel kapcsolatos további részleteket!

GONDOLKODJUNK EGYÜTT KŐBÁNYA TOVÁBBI FEJLESZTÉSÉRŐL! TEGYÜK KÖZÖSEN MÉG SZEBBÉ, MÉG JOBB HELLYÉ OTTHONUNKAT!

D. Kovács Róbert Antal
D. Kovács Róbert Antal
Kőbánya polgármestere

Gyorssegély bringásoknak

Csináld magad, szakszerűen

A Sibrik Miklós úti biciklis szervizpontnál este 8-kor mintegy húsz ember gyülekezik. Ki biciklivel, ki anélkül. Egy Facebook-eseményre érkeztek, a szervezők azt tűzték ki célul, megmutatják, megtanítják azokat az alaptudnivalókat, amelyeket minden bringásnak – használja bár a kerékpárt munkába járáshoz vagy csak hobbitekerésre – tudnia kell.

Szelepfajták, szelepatalakító, mire jó a defektjavító zöld folyadék, és mire jó a gél vagy a hab – a két szaki sorolja a tudnivalókat, mutatják is mindegyiket, a gyakorlatot viszont az élet hozza.

Enyhén sötétedik, amikor a bicajos gyorssegélytanfolyamon részt vevők mellett megáll két alaposan felmálházott kerékpáros. Defektet kaptak, a szereléshez pakolják le a cucokat a bicajról, közben azt nézik, mi minden található a szervizponton, amit használnának. Egy köszönés és néhány mondat elég ahhoz, hogy kiderüljön, Krakkóból érkeztek repülővel, azzal hozták a

bicajokat is. Nemrég szálltak le, a szállásukra igyekeznének. Budapestről indulnak majd a Duna mentén Németországig, majd onnan le Velencébe. 1700 kilométert fognak tekerni a következő négy hétben.

A biciklis gyorstalpalót tartó két szaki nem sokat gondolkodott, kapóra jött a csoportnak, hogy élesben nézhetik meg, hogyan kell defektet javítani – kezeket levenni, bicikli-belsőt kivenni, visszahelyezni, felfűjni. A két lengyel kerékpáros pedig mosolyogva tanulta meg közben magyarul a mondást: „lengyel–magyar két jó barát”... Így is búcsúztak, a csapat pedig visszatérhetett a „tananyaghoz”.

Az ingyenes bicajos „kurzus” ötlete a korábban a Kőbányai Bringás Egyesületet is vezető Balla Tamás fejében fogalmazódott meg. Ugyanis egy-

re többen panaszkodtak neki arra, hogy a kerékpárszervizekben nem létezik a gyorssegély mint fogalom, egy defektjavításra is jócskán kell várni sokszor. A 10-15 perces munkára van, hogy 24 órás javítási

aki a hétköznapiakban is kerékpárszereléssel foglalkozik, amikor meghallotta a kurzus ötletét, első szóra szívesen csatlakozott. Érdeklődők pedig jócskán akadtak arra a tudásra, amit a két szaki nyúj-

időt mondanak. Pedig ez olyasmi, amit bárki meg tud tanulni és el is tud végezni, csak az alapokat kell megmutatni. Barátja, Rapcsok Csito Ferenc,

tott. Az egyik résztvevő Réka volt, munkába járáshoz használja a kerékpárt. Egyszer kapott defektet, szervizbe kellett vinnie a bicajt. De ezután erre nem lesz szükség, mint mondta, most már bátran áll neki a szerelésnek.

A kis kurzus végén Tamás és Ferenc azt is megmutatták, ők milyen eszközöket tartanak maguknál bringázáskor. Náluk például alap, hogy legyen defekt

esetére egy megfelelő méretű gumibelső, folt, egy kézi pumpa, imbuszkulcs, fogó és gumileszedő.

Az ingyenes tanfolyam az érdeklődést látva folytatódik, a második alkalommal a résztvevők is gyakorolhatják a defektjavítást. És azt is kipróbálhatják majd, milyen zárral érdemes védeniük a biciklit, ha azt szeretnék, hogy az ott várja meg őket, ahol hagyták.

Társadalmi egyeztetés indult az új Mobi-pontokról

A budapestiek véleménye alapján fejlesztené tovább a Mobi-pontok hálózatát a Budapesti Közlekedési Központ. Ennek érdekében a Magyar Kerékpárosklubbal közösen kérdő-

íves felmérést indítottak, ami augusztus 18-ig tölthető ki a BKK honlapján.

A fővárosban jelenleg 942 Mobi-pont segíti a kerékpáros és rolleres közlekedést.

Ezek a helyszíneken a megosztott rollerek és kerékpárok mellett saját eszközöket is szabályosan és rendezetten lehet parkolni. A tervek szerint a következő időszakban a fővá-

ros és a kerületek közösen több száz új Mobi-pontot hoznak létre. Utóbbiaknál szeretnék figyelembe venni a Mobi-pontokat már használók véleményét, ötleteit, fejlesztési javaslatait.

HIRDETÉS

XI. KÖBÁNYAI SENIOR TÍZKARIKÁS JÁTEKOK

2025

A Kőbányai Önkormányzat 2025-ben is megrendezi népszerű sportversenyét, a **Senior Tízkarikás Játékokat**.

A korábbi évek kedvelt versenyszámai mellett újdonságokkal is készülünk. A Kőbányai Senior Tízkarikás Játékokon az 50. életévüket betöltött, kőbányai lakcímmel rendelkező személyek, illetve nem kőbányai lakcímű, de kőbányai civil szervezetek tagjai vehetnek részt.

A verseny helyszíne:

Kocsis Sándor Sportközpont
(1107 Budapest, Bihari utca 23.)

A verseny időpontja:

2025. október 1. szerda 9:00 óra

A versenykiírás, a versenyszabályok és a nevezési lap az Önkormányzat honlapjáról (www.kobanya.hu) letölthetők, illetve a Kőbányai Polgármesteri Hivatal Ügyfélközpontjában (1102 Budapest, Állomás utca 26.) és a Kocsis Sándor Sportközpontban (1107 Budapest, Bihari utca 23.) érhetők el.

Előnevezési határidő:

2025. szeptember 15. 18:00 óra

Helyszíni nevezés:

2025. október 1. 8:00 órától 9:00 óráig

Szeretettel várjuk! Nevezzen Ön is!

D. Kovács Róbert Antal
Kőbánya polgármestere

A sportesemény ingyenes!

KOCSIS SÁNDOR
Sportközpont

KÖBÁNYA
az élő város

Szolgáltak és segítettek

Emberségből jeles

Pusztító hőség odakinn, a kocsi pedig lerobban. Az a kocsi, amelyben nemcsak a sofőr – egy kerekesszékes édesapa –, de a felesége és egyéves ikreik is ülnek. Rémálomba illő helyzet, főleg, ha az is tetézi a gondokat, hogy a család épp vissza akarta vinni a nemrég vásárolt kocsit a kereskedőnek, amikor az felmondta a szolgálatot a Szent László tér környékén.

Természetesen azonnal elkezdődött a telefonálgatás a kereskedővel, ugyanakkor kétségbeesésükben a közösségi oldalakon is segítséget kértek. A bátorító szavak mellett étel-, ital- és fuvarfelajánlásokat is kaptak.

Az online mellett azonban offline is érkezett a segítség. Lajosné Pongrácz Cseperke törzsőrmester és Engel Ernő főtörzsőrmester járőrözés közben figyelt fel a vesztéglő autóra és az idegesen telefonálgató édesanyára. Megálltak, érdeklődtek, majd amikor megtudták, mi történt, segítettek. A X. Kerületi Rendőrkapitányság járőrei nemcsak jogi felvilágosítással segítettek a házaspárnak, hanem az ikrekről is gondoskodtak, hogy az édesanya intézkedhessen. A kicsik a klimatizált rendőrautóban várakozhattak a hőségben, a kőbányai rendőrök pedig intézkedtek, hogy az üzemképtelen kocsit biztonságos helyre szállítsák. Apró figyelmeség csupán, feszült helyzetben mégis nagy segítség lehet!

Nem az utcán a helye!

Újhegyen bókászva az egyik parkoló sarkában autó helyett egy kanapé várakozik. Gyárdülön pedig matrac vár valakire a Kékvirág parkban. A tulajdonosok talán lemaradtak a lomtalanításról, vagy csak most döntöttek arról, hogy már nem kell egyik sem?! Bárhogyan is legyen, tény, nem az utcán a helye egyiknek sem.

Kerületszerte fordul elő ha-

sonló eset, az elszállítás költségét pedig ilyenkor a köz állja, a kerület költségvetése. Miközben azok a forintok hasznosabbak lehetnének más feladatoknál...

Lomtalanításkor ezeket a leselejtezett, megunt holmikat elviszik, de aki lemaradt a lehetőségről, máskor is ingyenesen leadhatja a kiselejtezett holmikat, vagy éppen festék-

maradékot, sített, csomagolási hulladékot.

A MOHU 18 hulladékgyűjtő udvart működtet Budapesten, valamint két újrahasználati központot (utóbbi létesítményekben például egy még használható kanapé vagy matrac minden bizonnyal új gazdára találna).

A X. kerületben a Fehér köz 2. szám alatt működik az

egyik, az elektronikai hulladéktól a ruhaneműig számos hulladékot fogadó létesítmény. Térítésmentesen, a lakcímkártya bemutatásával bárkit fogadnak. A MOHU által működtetett hulladékudvarok nyitvatartásáról, illetve arról, hogy hol milyen hulladékot vesznek át, itt lehet tájékozódni: www.mohu-budapest.hu.

**Csúcsforgalom várható
Kőbánya felsőn**

Felújítás a Keletiben

Aki augusztus első napjaiban járt Kőbánya felsőn, nagytakarítást tapasztalhatott. Az aluljárót szabadították meg a MÁV munkatársai a graffitiktől, egyéb piszoktól. Csúcsforgalomra készülnek, ugyanis a nyári szabadságolások legsűrűbb időszaka után folytatódik a Keleti pályaudvar pályahálózatának felújítása. Emiatt augusztus 25-től 4 hétre bezár a pályaudvar, a megszokott járatok átmenetileg nem oda érkeznek és nem onnan indulnak.

A zárás jelentős mértékben érinti a hatvani–miskolci vas-

útvonalat is. A MÁV-csoport a zárás idejére több átszállási pontot alakít ki Budapestszerte, az egyik ilyen kiemelt pont Kőbánya felsőn lesz. Innen az utasok a fővárosi tömegközlekedési járatokkal, illetve a csúcsidőben percenként induló MÁV-buszokkal juthatnak el a Puskás Ferenc Stadion metróállomáshoz vagy más célállomásukra. Csúcsidőben emellett 4 percenként indulnak, de egész nap sűrűbben járnak majd a Blaha Lujza térre közlekedő 37–37A villamosok is.

KÖBÁNYAI ÜGYEK A PARLAMENTBEN Kedves Barátaim!

Augusztus 20-a mindannyiunk számára fontos ünnep. Ezen a napon emlékezünk meg az államalapításról, Magyarország fő védőszentjéről, Szent Istvánról. Ezt tekintjük az új kenyér ünnepének – melynek hagyománya híven mutatja, milyen nagy becsben tartották a régiek a kenyeret, ami azt szimbolizálta, hogy mekkora jelentősége van az ember életében a biztos betevő falatnak.

Évtizedes hagyomány hazánkban az augusztus 20-ai, központilag szervezett, állami ünnepségsorozat és az azt lezáró tűzijáték. A hagyományok ápolása fontos, hiszen hidat képeznek múlt és jelen között. De ahogy a mindennapjaink változnak, a hagyományok is átesnek bizonyos változásokon – sokszor olyan lassan, hogy egy-egy generáció nem is veszi észre.

Van azonban valami, ami az ember egyik legfontosabb képessége: a megszerzett tudás szolgálatba állítása az emberiség és az egész bolygó érdekében.

Ma már sokkal többet tudunk a környezetünkről, mint 40-50 évvel ezelőtt, és sokkal kifinomultabb technikák, környezetkímélő megoldások állnak rendelkezésünkre az élet számos területén.

Az idei augusztus 20-ai tűzijáték a beharangozás szerint ismét grandiózus lesz, azt mondják, a tavalyinál is nagyobb. És természetesen drágább is, hiszen a megalomániásoknak nem számít a pénz. Nem számít, mi mindenre lehetne fordítani a különbözetet egy szép és látványos tűzijáték (vagy még inkább fényjáték) és „Európa legnagyobbja” között.

És meg kell említenünk a környezet- és életvédelmet is. A vadon élő állatok, pl. a Gellért-hegyen élő madarak számára tömeges pusztulást okoz az a fél óra, amíg mi a robbanó rakétákban gyönyörködünk. A háziállatok, különösen a kutyák számára rémálom ez az este, a lakás biztonságában is rettegnek, rohagmot kaphatnak és nemritkán bele is halnak. És szenvednek tőle csecsemők, beteg gyerekek, idős, beteg emberek is.

Nem kellene ennek így lennie. Ünnepejünk, mert ez az ünnep valóban szép és fontos. De miért nem tesszük ezt úgy, hogy ne a pénzszórásról szóljon, és ne okozzon szenvedést senkinek? A modern technológia révén lehetőség van hangtalan, robbanást nélkülöző fényjátékokra, amelyekkel megteremthetjük ugyanazt a látványt – élőlények kínzása nélkül. Évek óta számos magyar városban lecserélték már a tűzijátékot fényjátéokra, és az eredmény magáért beszél. Az élmény megmaradt, az ünnep szép, és mégsem ártanak vele.

Ezt kellene minden téren a magunkévé tenni: úgy örülni, hogy azzal ne bántsunk másokat.

Kezdhetjük akár azzal, hogy a tűzijátékot fényjátékokra cseréljük.

Aztán belejövünk a többibe is. Barátsággal:

Arató Gergely

országyűlési képviselő

Zajlik a nyári nagyüzem a Kőkertnél

Dupla haszon kánikulában a zöldfelület

Hetente 3 × 80 liter víz tavasztól őszig. A mai klímaviszonyok mellett ez az optimális öntözési mennyiség a facsemeték gondozásának időszakában – a közterületeken éppúgy, mint az otthoni kertekben. A Kőkert ilyen gyakorisággal és ennyi vizet ad minden általa ültetett előnevelt fának abban a két évben, amelyben a „növényeket” egy kerületi rendelet szerint folyamatosan ápolnia kell – mondja Kovács Zsolt, az önkormányzati cég parkfenntartási ágazatvezetője.

Tudatosan írunk optimális mennyiségről, a fiatal fáknak természetesen az a vízmenyiség is segítséget jelent, amelyet az örökbefogadótól vár el a városháza. Nekik április közepétől október közepéig elég hetente kétszer megöntözniük „választottjukat”, alkalmanként legalább két vödör vízzel. A vödör térfogata nincs meghatározva, de érdeemben akkor segítünk, ha 20 literes vödörrel locsolunk. És ha így teszünk, akkor is csak az alkalmankénti optimális mennyiség felénél tartunk. Szóval van helye a harmadik vödörnek is, különösen a klímaváltozás Magyarországra gyakorolt hatása ismeretében. A történeti ada-

tok alapján olyan mintázat rajzolódik ki, amely szerint a Kárpát-medencében a felmelegedési időszakok – ilyen a mostani is – hőhullámokkal és egyúttal csapadékhiánnyal járnak együtt.

„Klimatizált” közterületek

Június végén, a legmagasabb fokú hőségriasztás napjaiban az Állomás utcában volt dolgunk, ahol nem csak mi választottuk az árnyékosabb oldalt, így tett a többi járókelő is. A városlakóknak (is) dupla hasznot jelentenek a zöldfelületek, amelyek a fotoszintézis során elnyelik a fénysugár energiát. Minél nagyobb a növény, annál több a levél és a felfogott fény – másik oldalról az árnyék.

A leveleken található gázcserenyílások (pórusok), amelyeken keresztül a növények megkötik a szén-dioxidot, illetve kibocsátják az

oxigént, egyúttal a testhőmérséklet szabályozására is szolgálnak. A növény nagyjából úgy „izzad”, mint az ember, a túlhevülés ellen vízkibocsátással védekezik, magyaráz párologtat. Verejtkezés közben azért fázunk enyhén, mert a víz gőzzé válásához hőenergia szükséges, amelyet a környezetünkből szerzünk be. Azaz miközben párologtatunk, hűtjük a mikroklímánkat. Miként a növények is. Kutatók megnézték, hogy Budapesten 2021 júliusában mi lett az eredménye 1,7 milliméternyi lehullott csapadéknak. A megelőző napokban 36,6 fok volt a csúshőmérséklet, az esős napon már csak 30. Amikor tehát a zöldfelületeinket óvjuk, illetve bővítjük fák, cserjék, virágok ültetésével, a város „természetes légkondicionálását” fejlesztjük.

De ahogy a lakásba szerelt klíma sem tölti fel magát gázzal, úgy a növények is képtelenek pótolni a folyadékvesztiséget. Ha nem esik, és egyre kevesebbet esik, nekünk kell karbantóként viselkednünk. Egyébként magunknak is jó teszünk azzal, ha hetente kétszer fél órát rászánunk az örökbe fogadott fa öntözésére,

közterületeken ugyanis egyelőre párologtatással védekezhetünk leghatékonyabban a kánikula ellen. Nem mellesleg, Kőbányán a telekhatár és az úttest közötti zöldterület – „természetes klímaberendezés” – gondozása a jogszabályok szerint az ingatlantulajdonosok feladata.

Faültetési „kisokos”

Kőbánya közterületein 50 ezer fát tartanak nyilván, az állomány elöregedettnek mondható, különösen sok az idős akác, amelyek sorra dőlnek a nagyobb viharokban, pláne akkor, ha a vihart megelőzően néhány esős nap fel lazította a talajt. A KŐKERT folyamatosan fiatalít, tavaly több mint 400 fát ültettek, az idei tervben közel 700 szerepel. Az önkormányzati cég a „téli álom” hónapjaiban, késő ősztől kora tavaszig „frissít” csak, vegetációs időszakban nem. A KŐKERT által ültetett fák faiskolában cseperedtek, lombosak, törzsük átmérője jellemzően 7-8 centiméter. A cikk elején már említett, a fakivágás és -pótlás kőbányai szabályait rögzítő önkormányzati rendelet ugyan 5 centis törzsmérőt ír elő, de a tapasztalatok azt mutatják, hogy a vastagabb törzsű „növények” túlélési esélyei jobbak, 2024-ben szinte az összes fa megeredett, 3-4 száradt csak ki.

Fontos tudni, hogy a rendelet mindenkire, a lakosságra és a Kőbányán működő vállalkozásokra is vonatkozik, nem csak a KŐKERT-re. Bár a jogszabály az ültetés szabályait nem részletezi, most elmondjuk, hogyan ültetnek a profik, azaz a KŐKERT munkatársai. Az előnevelt fának 1 méter széles és mély gödröt ásna, friss, szarvasmarhatrágyával és vízzel kevert termőföldet használnak, és ha ősszel ültetnek, nem képeznek öntözőtányért, mert azzal csak

elősegítenék az elfagyást, inkább a törzs alját halmozják fagyvédő földréteggel, vagy törzsvédő csövet alkalmaznak. Csak márciusban „tányéroznak”, nyáron pedig öntözőszakot alkalmaznak, amely 70-80 liter vizet is elbír. A gyökérzetéhez vezetett öntözőcső (dréncső) is megoldás, bár ha szeles az idő, kiszáritja a növényt, mert úgy viselkedik, mint egy kémény.

Az ültetéssel – ahogy említettük – nem ér véget a munka, a fát a rendelet szerint két évig folyamatosan gondozni kell: locsolni, gyomlálni és mentesíteni a vadhajtasoktól. És hogy mit ültessünk? Vércsülv, korai juhar, gömbakác, tölgyfa; ezek a fajták a KŐKERT tapasztalatai szerint jól alkalmazkodnak a városi környezethez. A fehér akácot, zöld juhart, amerikai kőriszt, kései meggyet felejtjük el, ezek idegenhonos fajták, amelyek agresszívan szorítják ki az őshonos növényeket.

Méhlegelő „de luxe”

Kovács Zsolttal az Ihász parkban, a vadvirágos „rét” mellett beszélgettünk, ahol folyamatosan a „rovarforgalom”. Az ismertető tábla szerint 21 fajta virágot vetettek el a parcellában, előtte 20 centi mélyen kicserélték a talajt, és öntözőrendszert is telepítettek, háromhetente pedig gyomlálnak. A tél beállta előtt talajszintig lekaszálják a rétet, amely jövő tavasszal megújítja magát. Tervezik a folytatást a szomszédos területen, és talán a város egyéb parkjaiban is. De addig is a szalagkorondot vadászkerítésre cserélik az Ihász parkban, ahol a nyomok azt jelzik, hogy a vadvirágok nemcsak a szárnyaknak, de a kezeknek és a lábaknak is vágyakat adtak, amit a jövőben szeretnének elkerülni.

ingyenes lakossági bejelentő:
06 80 565 378
e-mail: bejelentenes@kokertkft.hu

A klímaváltozás mintázata

Egy síma, egy fordított?

Antonio Stradivari és Giuseppe Guarneri del Gesù – két innovátor a hegedűkészítésben. Stradivariról feljegyezték, hogy a Tiroli-Alpokban maga választotta ki a hangszerai alapanyagául szolgáló fenyőket. Az egyik magyarázat szerint hegedűi egyedi hangása a korabeli klímaváltozásnak köszönhető: a ma-inál hűvösebb éghajlat lelassította a fák növekedését, ami csaknem tökéletes hangzású alapanyagot eredményezett. A két cremonai mester a korai újkorban élt, amelyet magába foglalt a „kis jégkorszak”, a földtörténet második legjobban dokumentált klímaváltozása (az első a minket is érintő globális felmelegedés időszaka).

Az 1300-as évektől kezdődően az északi féltekén – Európa, Oroszország, Észak-Amerika, Kína – lecsökkent a hőmérséklet. A tudomány ezt a periódust hívja „kis jégkorszaknak”, amely a 19. század közepéig, egyesek szerint annak végéig tartott. Európában az átlaghőmérséklet 1,5-2 fokkal maradt el ezekben a századokban az 1960–1990 között jellemző értéktől – klímaszempontból ez a 30 év az utolsó olyan periódus, amikor a globális felmelegedés hatása már érződött, de még nem dominált. Van egy közismert festmény, a címe Vadászok a hóban, a fél falu korcsolyázik rajta. A képet az idősebb Pieter Bruegel készítette 1565-ben Flandriában, a mai Belgium északi részén, ahol napjainkban enyhék a telek. A Brit-szigeteken a „kis jégkorszak-

ban” rendre megesett, hogy nem ért be a gabona, ami éhínséghez vezetett. A helyi áruhiány a brit és a németalföldi kereskedőket is arra szorította rá, hogy messze földön kősenek üzletet, amivel megérkezünk a gyarmatosítás kezdetéhez.

Kárpát-medence: a „kis jégkorszak” nyertese

A hűvös és csapadékos „kis jégkorszak” a Kárpát-medencét is elérte, a 16. század második felében a Duna három-négy évente befagyott. Száz évvel később, 1684-ben, amikor Londonban a Temze jégén vásárt rendeztek, a Sopron-környéki falvak pincéiben megdermedt a bor, 1784-ben

pedig a Felvidék kis mélységű kútjaiban megfagyott a víz – írta egyik cikkében dr. Rácz Lajos klímátörténész, a téma egyik elismert hazai kutatója. Ugyanebben a publikációban sorolja azokat az éveket is, amikor az őszőlő tavaszig tartó tél elvitte a termést, vagy amikor a hótakaró alatt szép lassan elrothadt a hajtás. De azt is ő mondja, hogy mindent egybevetve, a megnövekedett csapadékmennyiségnek köszönhetően a magyar agrárium a „kis jégkorszak” egyik nyertese volt Európában. Még úgy is, hogy a kiterjedt vizes élőhelyek „földínséget” okoztak a török kiűzését követő száz évben, amikor a Kárpát-medencében 3,8 millióról 10 millióra ugrott a népességszám. Ebben

az időszakban a lápok, mocsarak, nádasok mellett a Balaton lecsapolása is komolyan felvetődött.

„Klímamigráns” honfoglalók

Bár egyértelmű magyarázat máig nincs arra, hogy mi vezetett a „kis jégkorszakhoz”, az kijelenthető, hogy a természet okozta. Miként az is kijelenthető, hogy az emberiség Krisztus születése óta számított történetét (is) hasonló klímaváltozások kísérték. Az 1. század végén a római optimum felmelegedést hozott, a Kárpát-medence éghajlata az észak-itáliaihoz hasonlított, azaz mediterránnak volt mondható. A római optimumot lehűlés, felmelegedés,

majd újabb lehűlés, a már említett „kis jégkorszak” követte Európában.

Közép-Ázsiában a kora középkori felmelegedés aszályllyal járt, ezért az ott élő nomád népeknek új legelő után kellett nézniük. Elkezdődött egy népvándorlás, amelynek egyik utolsó hullámában honfoglaló őseink belovagoltak a Kárpát-medencébe. A mintázat tehát ismétlődik, de a jelenlegi helyzet annyiban példátlan, hogy a természetes felmelegedést az ember tovább fűti. Kutatók szerint a következő évtizedek egyik legnagyobb globális kihívását a „klímamigráció” jelenti majd, az egyik fő válsággóc a Száhel-övezet, a Szahara déli szegélyének területe, amely rohamosan növekvő népesség mellett rohamosan sivatagosodik el. És ebben már erősen közrejátszik az ember.

„Megbindzsizett” üvegházhatás

Leegyszerűsítve a Föld hőháztartása úgy működik, hogy a napfény hővé alakul, majd a hő egy része távozik a légkörből, másik részét pedig az atmoszférában lévő gázok, köztük a szén-dioxid visszatartják, melegítve ezzel a bolygó felszínét. Ezt hívják természetes üvegházhatásnak, enélkül nem lenne élet a Földön. A természetes üvegházhatásba az ember úgy piszkált bele az ipari forradalommal, hogy – legalábbis az elején – nem volt tisztában a következményekkel. A 20. század elején az üvegházhatás és az időjárás-változás összefüggését már számítások igazolták, azóta nincs kétség a CO₂-kibocsátásra. Tehát a 20. század eleje óta ismert, hogy a fosszilis energiahordozók – szén, földgáz, kőolaj – égetésével az atmoszfé-

rába nagy mennyiségű széndioxid kerül, amely a korábbinál több hőt tart vissza, így a légkör a megszokottnál gyorsabban melegszik.

A vesztes oldalon

A Kárpát-medencében a természetes felmelegedés is a csapadék mennyiségének csökkenésével jár, amit az ember okozta felmelegedés csak fokoz. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy 1990 óta – tízéves bontásban – folyamatosan nő Magyarországon az átlaghőmérséklet. Még az óvatos, a „klímahisztit” kerülő kutatók is azt mondják, hogy a jelenkori felmelegedés tartóssá válik, ha a viszonyokban nem következik be változás, mert, mint már említettük, a természetes és a „mesterséges oldal” egymást erősítik. Ha az eddigi mintázatból indulunk ki, a természet

előbb-utóbb „leold”, de az eddigi mintázat alapján a természetes felmelegedés időszakának a felénél sem tartunk még. Létezik egy lélektani határ az ipari forradalom előtti időszak átlaghőmérsékletéhez viszonyítva, ez a sokat emlegetett 1,5-2 fok, ha ezt átlépjük, egyes vélemények szerint a globális felmelegedés visszafordíthatatlanná válik.

A hidegháború éveiben szovjet és amerikai tudósok azon dolgoztak, hogy az Ázsiát és Észak-Amerikát elválasztó Bering-szoroson miként vezethetnék át a meleg vizű Golf-áramlatot azért, hogy felmelegítsék vele az északi sarkkört a termőföldszerzés reményében. Ha még élnének, ma azon kellene gondolkodniuk, hogy milyen technológiai fejlesztésekkel fékezhető meg a globális felmelegedés az életszínvonal megőrzése mellett.

Az államtitkár mutatta be a Jedlik Ányos Energetikai Programot a régió vállalkozóinak

Napelemek a panelházak tetején?

Az expótoronyban sűrűn jártak le és fel a liftek, hogy a tizenkettedik emeleti konferenciaterembe időben megérkezessen a hallgatóság. Kint tombolt a nyár, bent nyöszörögve dolgozott a klíma, a csupa üveg kalitkában így volt elviselhető a hőség. A kilátás a majd negyvenméteres magasságból gyárak és lakótelepek szőnyegét mutatta a horizonton. Ahol emberek élnek és dolgoznak, és ahol minden mozzanatnak köze van az energiához.

A távlatokról, elsősorban a földgáz és a villamos áram beszerzéséről, a megújuló források előállításáról és a takarékoskodás lehetőségeiről rendezett fórumot a régió, így a X. kerület vállalkozóinak is a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. Az apropót a Jedlik

Ányos Program pályázatai adták, amelyek a kormányzat szerint áttörést jelenthetnek idén az energetika területén. A programot Steiner Attila energetikáért felelős államtitkár mutatta be.

A kormányzati munka felelőse először egy általános áttekintést adott az ország lehetőségeiről, szakszerűbbet és tartalmasabbat, mint ami a sajtócikkekben olvasható.

Szavai szerint nehéz éveken vagyunk túl, hiszen a háború miatt két és félszer többet kell fizetni az országnak az energiáért, mint előtte, pedig kevesebbet is fogyasztunk. A rezszívédelmet a korábbi formá-

jában nem lehetett fenntartani, többek között az önkormányzati intézmények is kikerültek belőle. A gázellátás miatt izgulhatunk továbbra is, hiszen az uniós tervek szerint 2027 után az oroszok már nem szállíthatnak, pedig jelenleg a fűtőanyag durván háromnegyede érkezik onnan.

Az elmúlt másfél évtizedben kiépültek a környező országok felé a vezetékek, de mi a nyugati cső végén vagyunk, a tranzitdíjak pedig sokba kerülnek.

Az elektromos áram tekintetében azonban jó a trend. Évről évre csökken az import, amely

a megújulóenergia-termelésnek is köszönhető. Nincs a köz tudatban, de Magyarország világrekorder, ugyanis arányaiban itt található a legtöbb napelem, az itthon szükséges áram negyedét már ezek a panelek adják. Áldás és átok is ez egy-

ben, hiszen a hálózat nem erre lett tervezve, amikor meg nem süt a nap, borulnak az arányok. A hálózatfejlesztésre, energiatárolásra, megújuló források felkutatására és kiaknázására, valamint a klasszikusnak mondható energiatakarékossági beruházások támogatására indította idén a Jedlik Ányos Programot a kormány. 440 milliárd forintos keretösszeggel áll rendelkezésre.

Steiner Attila államtitkár az előadás második részében részletesen mutatta be a pályázati palettát. Jut forrás a távhőszolgáltatóknak fejlesztésre, a kórházaknak fűtőszerszerűsítésre. A vállalatok beruházásait is támogatják, itt 30 százalékos megtakarítás a cél. A klasszikus szigetelési munkákon és a nyílászárók cseréjén kívül arra is lehet pénzt kérni, hogy olcsóbban üzemelő gépsorokra cseréljék a régit. Az energiatermelők számára is vannak pályázatok. A program támogatja a biometán előállításának minden fázisát, a biomassza összegyűjtésétől a fermentáción át a gáz szűréséig. Aki pedig geotermikus energiát termelne, annak a fals fűrészek költségeinek egy részét is állja a pályázat, hogy ne menjen idő előtt csődbe a vállalkozás.

Ha meg jön már a forró víz, és így nincs kockázat, kedvezményeket és kamatmentes hiteleket lehet kapni. Nagyon fontos a megtermelt megújuló energia tárolásának megoldása, hiszen 2028-ig nem lehet a villamosenergia-hálózatra termelőként csatlakozni, annyira telített a rendszer.

A jogi környezetben is számos változás történt. Az államtitkár kérdésre válaszolva elmondta, hogy már nincs általános stop a szélerőművekre, 700 megawattnyi már kapott csatlakozási engedélyt. A Kárpát-medence nem a legszelesebb vidék, viszont a tudósok szerint akkor fúj jobban a szél, amikor nem süt a nap, így a két energiaforrás kiegészítheti egymást.

Szintén az egyik vállalkozó érdeklődött arról, hogy a lakótelepek lapos tetejét miért nem lehet napelemekkel teleszórni. Steiner Attila bejelentette, hogy ősztől a társasházak úgynevezett energiaközösségeket alakíthatnak. A napsugárból nyert áramot az épület saját hálózatában tudják visszaosztani, így spórolni lehet a rendszerhasználati díjjal is. Ugyan ősztől már kevesebb a napsütés, rövidebbek a nappalok, de nyár lesz jövőre is!

HIRDETÉS

IDŐSEK VILÁGNAPJA

MESEAUTÓ

2025. SZEPTEMBER 30. (KEDD)
11.00 ÉS 15.00 ÓRA

A Kőbányai Önkormányzat az Idősek Világnapja alkalmából szeretettel meghívja kerületünk 60. életévét betöltött lakosait a Veres1 Színház előadására. Belépőjegyek szeptember 15-étől a készlet erejéig igényelhetők munkanapokon 9.00 és 18.00 óra között a Körösi Kulturális Központ információs pultjánál. Egy fő egy jegyet igényelhet a kőbányai lakcímét igazoló lakcímkártyával.

SZERETETTEL VÁROM ÖNÖKET,
ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!

D. Kovács Róbert Antal
Kőbánya polgármestere

Róka kószált a Sibrik utcai bevásárló-központ parkolójában

Vuk a városban

Nyolc évvel ezelőtt nagyot futott a közösségi médiában az a videó, amelyben egy róka éppen eliszkol egy autó előtt a Harmat utcában. Pár évre rá arról jött hír, hogy egy család éppen beiratkozni vitte a tanulót a Széchényi Általános iskolába, amikor egy kis ravaszdi futott be előttük a kapun. Az állat az egyik belső udvarban bújt el. Félénk volt, de éhes, ezért egy kis étellel sikerült ketrecbe csalogatni. Az állatorvos is megnézte, mielőtt szabadon engedték. Néhány hete pedig a Sibrik Miklós utcai Spar parkolójában készült több felvétel egy vörös bundásról. Óvatos volt ugyan, de azért kíváncsi is, tétova lépésekkel közelített az emberek felé.

Hozzá kell szokni, hogy a vadállatok egyre beljebb merészkednek a városokba. Fogy az étletterük és fogy az étellel. Budapesten a hatalmas zöld területeken – a Spar közelében például a Gergely-bánya területén is – többen vernek tanyát. Fácán és nyúl is van itt, de míg őket általában mosollyal figyeli a család, addig a rókák, vagy más területeken a

vaddisznók sokszor félelmet keltenek.

A téma a közelmúltban az egyik testületi ülésen is napirendre került, miután jelzés érkezett, hogy egy-egy utcán róka kóborol, kukákat túr fel. A lakosság egy része pedig akár étellel is kínálja őket.

Hogy hányan élnek a kerületben, és mi a teendő, ha rókát látunk, arról a Kőbányai Önkormányzattal szerződésben lévő Rákosmenti Mezei Őrszolgálat vezetőjét kérdeztük, akiknek egyébként jelezni lehet a vörös bundások megjelenségét. Több száz egyed élhet a kerületben, és a számuk évről évre növekszik – mondta Oláh Csaba, az Őrszolgálat vezetője.

A Terebesi erdő környékén élhet a legnagyobb populáció.

„Kicsi Vuk” és testvérei tavasszal születnek, és ha megélik a felnőttkort, az anyjuk nyár végén elzavarja őket a kórtorékból, ezért új vadászterületet kell keresniük. Ilyenkor elcsatangolnak és feltűnhetnek fényes nappal is a közterületeken. Benéznek ide-oda, keresik a helyüket. Oláh Csaba, aki 15 éve fog be vadállatokot, néhány évvel ezelőtt a Balese-

ti Kórház harmadik emeletén is látott egy bundást. A rókák befogása és elszállítása sajnos pillanatnyilag országos szinten nem megoldott, mert a NÉ-BIH újabban már nem veszi át a csapdába ejtett állatokat.

Fontos tudni, hogy a vörös négylábúak szívesen vadásznak rágcsalókra, tehát akár hasznosak is lehetnek, ugyanakkor a szabadon hagyott hul-

ladékok révén egyszerűbben jutnak eleséghez, keresik is azt, odaszoknak. A kitett macskakosztra is rákapnak, ezért megelőzésként annyit mindenképpen érdemes tenni, hogy a lakosság nem kínál számukra „terülj, terülj, asztalkám”.

Sokan a veszethez terjesztése miatt is tartanak a vörös bundásoktól. Szerencsé-

re ez a betegség a folyamatos vakcinázásnak köszönhetően már szinte eltűnt Magyarországon. De az ördög nem alszik, vagyis senki ne közelítse meg a rókákat, és ne enged-

je közel a kutyáját, macskáját sem. Gondos gazdiként pedig megelőzésként arra érdemes figyelni, hogy kedvenceink minden szükséges oltással rendelkezzenek.

Megújul a kutyafuttató a Sportligetben

Augusztus első hetétől zárva tart a Sportligetben lévő kutyafuttató. A Kőbányai Önkormányzat beruházásában a létesítmény gyakorlatilag teljes egészében megújul.

A területet határoló kerítés

ve korábban nem odaillő szerkezeti elemekkel javították, ezért most a táblát, kerítéselemeket cserélik. Emellett a kutyafuttatót kettéválasztják kis és nagy terekre, de megújul a zöldfelület is, és új cserjéket telepítenek.

Új kutyaagility-eszközöket, homokozókat helyeznek el, a pihenőpadokhoz árnyékoló napvitorlát építenek ki.

A felújítási munkálatok várhatóan szeptember végéig tar-

tanak, addig a létesítmény nem használható.

HIRDETÉS

FOGADJ
ÖRÖKBE
EGY FÁT
KÖBÁNYÁN!

A Kőbányai Önkormányzat felhívással fordul minden környezetvédelem iránt elkötelezett kerületi lakoshoz, céghez, civil szervezethez, társasházhoz, intézményhez és kéri, hogy csatlakozzon a kerületi fák öntözőinek táborához. A program célja, hogy a facsemeték a gondos kezek révén megmaradjanak és egészségesen növekedjenek.

Mit jelent a fa örökbefogadása?

Az örökbefogadó vállalja, hogy egy, kettő vagy három éven keresztül gondoskodik az Önkormányzat által elültetett fáról. A gondozás a fa heti kétszeri öntözését jelenti a vegetációs időszakban, időjárástól függően április 15-étől október 15-éig, alkalmanként legalább két vödörnyi vízzel.

Minden résztvevő egy locsolókannát kap ajándékba, hogy még könnyebb legyen a munka!

Az örökbefogadás tényét a fa mellett elhelyezett kis tábla jelzi majd, amelyen az örökbefogadó neve és az örökbefogadás időtartama szerepel. Az örökbefogadott fák listáját közzétesszük a Kőbányai Önkormányzat Zöld Kőbánya oldalán.

A jelentkezési lap a www.kobanya.hu honlapon a Zöld Kőbánya logóra kattintva (www.kobanya.hu/zoldkobanya) elérhető, valamint az ügyfélpont (1102 Budapest, Állomás u. 26.) előterében megtalálható. Bővebb információt az érdeklődők a +36 1 4338 182-es telefonszámon kaphatnak.

A JELENTKEZÉSRE FOLYAMATOSAN VAN LEHETŐSÉG.

Csatlakozzon a kezdeményezéshez, és gondozzon Ön is egy fiatal fát Kőbánya zöld jövőjéért!

D. Kovács Róbert Antal
Kőbánya polgármestere

www.kobanya.hu | facebook.com/KobanyaiOnkormanyzat

Lellén a Kada

Tábori közösség

Két kislány spárgázik és cigánykerekezik a focipálya felújított rekortánborításán. Látszik a mozgásukon, hogy sportolnak, mint később megtudtuk, az esti táborzáróra gyakoroltak. Fél éve készültek a produkcióra, ami elárulja, hogy a Kadában eseményszámba megy a nyári tábor. Az iskola 400 diákjából idén 120 töltött együtt egy hetet az önkormányzat balatonlelleli táborában, a létszám három nap alatt betelt, volt olyan huszon-egyhány fős osztály, amelyből 16-an „váltak belépőt”.

Niki és Lili ősszel harmadikosok lesznek, Niki tavaly is volt, Lili „első fecske”, számára minden bizonnyal a többiek véleménybeszámolóji jelentették a csáberőt. Élményszerű sztorizásból nekik is jár az ötös, minden felkészülés nélkül prezentáltak számunkra egy standupot az előző este látott cirkuszi előadásról és az éjszakába nyúlt program másnapi következményéről, az igen szerény eredménnyel végződött szobaszemlééről – 3 pont a 10-ből. Mert ahogy mesélték, amint hazaértek a cirkusból, bedőltek az ágyba, és bár elmondásuk szerint ébredés után sokat

pakoltak, az esti lemaradást nem tudták behozni. A zsűri döntését sztoikus nyugalommal fogadták, hangjukban semmi elkeseredettség, volt viszont lelkesedés a sátor alatt látottakért, a lég-tornászokért, a világszámmal parádézó egyensúlyozó művészt, és legfőképp a zenebohócért, aki a közönség soraiból szemelt ki segítőköt. A kíválasztott, ahogy mondták, „felnőtt férfiak”, seprűvel léggitároztak, és rázták vezényszóra a csörgővel megpakolt kezüket, lábukat vagy derekukat.

Niki és Lili a tábor idejére kaptak egy új tanító nénit, ahogy egyébként egytől nyolcig az összes évfolyamnak megvolt a maga felügyelője. (Befejezett évfolyamokról van szó, az elsősök szeptembertől

másodikba mennek, a nyolcadikosok pedig középiskolába.) Niki és Lili tábori tanító nénije frissen diplomázott gyógytornász, aki kadás volt egykor, másodiktól nyolcadikig minden évben Lellén táborozott, alsóban az iskola jelenlegi igazgatója volt az osztályfőnöke, az egyik igazgatóhelyettes pedig anno úszni kísérté őket. Most ő ébresztgette a másodikat végzeteket, ő kísérté le őket a tó partjára fürödni, segíté nekik a kézműves-foglalkozásokon, a sorver-

senyben, a Kis-Balatonnál tartott hétpróbában és az évtizedes hagyománynak számító tábori táncok betanításában. Nagyjából mindent elmond a Kada Iskola közösségének összetartásáról, hogy nem ő az egyetlen, akik az öregdiákok közül visszajár táboroztatni Lellére.

A szemünk megakad a Balaton térképén, horgonyokat látunk olyan címkékkel, mint pólófestés, társasjáték-készítés, világítótorony, amely kézműves terméket, fahasábra

applikált mécseszt jelent. A pólófestés hasonlóan macerás, a sablont a „nagyok” speciális ceruzával viszik fel az anyagra, majd rávasalják, a gyerekek kifestik, aztán újra jönnek a „nagyok”, akik kontúrozzák, végül pedig készre vasalják az alkotást. A pólófestés a top 3 program egyike, egy másik a kenőzés a Kis-Balatonhoz tartozó Kányavári-szigeten. Bár a kadások épp az országszerete pusztító júliusi vihar hetét fogták ki, a kenőzést nem törölték, ahogy a táborlakók által nagyon várt hétpróbát sem, amelynek egyik állomása az ejtőernyőzés volt. Természetesen nem a gyerekek ugrottak le a sziget kilátójáról, a „deszantos alkalmatosságokat” a csapat egyik fele dobta le, a má-

sik fele pedig begyűjtötte lent – mesélte a tábor „parancsnoka”, Hedvich Beatrix igazgatóhelyettes.

És ha már a Kis-Balatonnál jártak, edukációs cézzalatt megnézték a kevesek által ismert hallépcsőt is, ez arra szolgál, hogy ívás idején a halak fel tudjanak úszni a Balatont tápláló Zala folyóból a Hídvégi-tóba, amely a Kis-Balaton, illetve a Balaton vízvédelmi rendszerének egyik fontos alkotóeleme. A programok mellett a legjobb tábori ételeknek is megvolt a maguk fali üzenőtáblája. Nem vitatva a menzareform edukációs hasznát, annyit megjegyeznénk, hogy három klasszikus fogás végzett az élen: a grízes tészta, a szilvás gombóc és a túrógombóc.

HIRDETÉS

IX. OHP 2 ÓRÁS REKORDKÍSÉRLET ÉS 1 KÖRÖS CSALÁDI VÁLTÓFUTÁS

2025. SZEPTEMBER 20. SZOMBAT
10:00-12:00 | KÖBÁNYA, ÓHEGY PARK

Nem az egyéni teljesítmény a lényeg, hanem a valamennyi futó által a két óra alatt összesen megtett méterek száma.

Előregisztrálni a podartegyesulet.hu honlapon lehet **2025. augusztus 18-ától (hétfő) 2025. szeptember 15-én (hétfő) 24:00 óráig.** Helyszíni regisztráció 8:00 órától 11:30 óráig a regisztrációs sátnál.

A rajtszám letéti díja 2000 Ft, amely összeget a rajtszám leadását követően visszakap a futó vagy felajánlhatja a letéti díjat jótékony célra.

LEGALÁBB 800 FUTÓ KELL AHHOZ,
HOGY IDÉN IS MEGDÖNTSÜK AZ ÓHEGY PARKI FUTÓPÁLYA REKORDJÁT.

A SPORTESEMÉNYT MEGNYITJA:
D. KOVÁCS RÓBERT ANTAL, KÖBÁNYAI POLGÁRMESTERE
Minden induló ajándékot kap!
A rendezvény ideje alatt ingyenes lábdiaosztikai mérés.

MINDEN KOROSZTÁLYT SZERETETTEL VÁRUNK!

A SPORTESEMÉNY INGYENES.

A rendezvényt a Kőbányai Önkormányzat támogatja.

Szervező: az Óhegy Parki Futókör és a Podiart Sportegyesület
Információk, részletek: facebook.com/hunlac | podartegyesulet.hu

Beszélgetés a Kőbányai Bringás Egyesület elnökével, Gombolai Grétával

Egyensúlyozva vezetnek

– Keresleti oldalon nincs hiány, ha a bringás uzsonnákön látottakból indulunk ki, külső szemlélőként azt tapasztaljuk, hogy a rendezvény egyre népszerűbb.

– Ezt tapasztaljuk mi is. Évről évre nagyjából ugyanazt a mennyiséget vásároljuk péksüteményből, este hét óráig szoktunk a Liget téren lenni, de a készleteink hat óra körül már kiürülnek. Vannak ismerős arcok, akik azért állnak meg, hogy találkozzanak velünk, de egyre több az új „vendég”, ami azt jelzi, hogy Kőbányán valódi alternatíva lett a közlekedésben a bicikli.

– Az újakból visszajárók is kikerülnek?

– Erre is van példa, az évbúcsúztató szilveszteri tekerésen feltűnt két srác, akik aztán a szezonnyitó rendezvényünkhöz is csatlakoztak, majd beléptek az egyesületbe.

– Egy-két hónap híján két éve, hogy átvette a vezetést, és ugyanennyi van hátra a megbízásából. Vonjunk fél-

idős mérleget: mivel elégedett, és mivel kevésbé?

– Azt mindenképpen eredménynek tartom, hogy az egyesület továbbra is létezik és működik. Tudom, ez szokatlanul hangzik, és némi magyarázatra szorul. Nagy adag drukkk volt bennem, amikor átvettük a vezetést, az alapítók egy „felvirágoztatott” szervezetet hagytak ránk. Sosem vezettem civil szervezetet, sőt különösebb vezetői tapasztalatom sem volt, ezért tartottam attól, hogy belebukom, és ezzel tönkreteszem mások munkáját.

– Ezt a tagság nyilván nem hagyta volna.

– Nyilván nem, nyilván megmondták volna, ha szerintük az új elnökség, az elnök, az el-

nőkhelyettes és a titkár rossz szul végzik a dolgukat. Abban ugyanakkor közel sem vagyok ennyire biztos, hogy egyúttal olyanok is akadnának, akik egy ilyen, a többség által kritikusnak ítélt helyzetben készek lennének átvenni tőlünk az irányítást afféle „válságmenedzserként”. Hisz anno 2023-ban az elnökségi feladatokra nem volt túl nagy a verseny, de ez nem meglepő, az ilyen pozíciók mögött sok munka, szervezés és elköteleződés húzódik meg, amit nem mindenki tud vállalni a mindennapi teendők mellett.

– Az ilyen helyzetekben az egyik megoldás az szokott lenni, hogy a vezető kiválasztja az utódát, majd felkészíti a

feladatra. Van jelöltje vagy legalább kiszemeltje?

– Van név a fejemben, beszéltem is vele, de a válasza egyelőre nemleges. Egyébként én sem a „semmitől érkeztem”, annak köszönhetően, hogy az előző vezetés igyekezett felkészíteni a lehetséges kihívásokra. És még így is menet közben tanultam meg sok mindent.

– Mi a legnagyobb kihívás a vezetői munkában?

– A motiváció fenntartása. Azt tudtam, hogy 100 százalékon nem lehet huzamosan „égni”, de azt már a gyakorlat hozta, hogy a 100-ból 60-70 százalékot a stabil működés megkövetel úgy, hogy a megbízásunkat az elődeinkhez hasonlóan mi sem főállás-

Fotók: Facebook – Kőbányai Bringás

ban végezzük, hanem társadalmi munkában és a szabadidőnk terhére. A jelenlegi elnökség folyamatosan egyensúlyoz a munka, család, hobbi és az egyesületi feladatok között. Önkritikusan jegyzem meg, hogy az élethelyzetünk-ből adódóan kevesebb időnk jut az egyesületre, mint az elődeinknek, ezt az időt viszont valamennyien a legjobb tudásunk szerint használjuk fel.

– Ki állítja össze az éves programot?

– Az elnökség és a tagság közösen. A vázat az elnökség rakja össze a tervezhető eseményekből kiindulva: vannak fix túráink, ilyen a szezonnyitó, a szezonzáró és a jótékonyági Mikulás-tekerés is, és vannak

évről évre ismétlődő felkéréseink, kitelepüléseink, ilyen a gyereknap és a Szent László Napok, amikor helyismerteti túrát vezetünk. Hagyomány az is, hogy pünkösdkor, illetve szeptemberben csapatépítő hétvégét tartunk, ezeket nem hirdetjük meg, ezek magunknak szólnak. Ezt a vázat egészítik ki az egyesületi tagok a saját ötleteikkel, vagyis olyan túrákkal, amelyek lebonyolítását ők vállalják.

– Frekvenciált időszakok?

– A tavasz és az ősz. A nyár „uborkaszezon”, nemcsak az egyesületi tagok mennek ilyenkor szabadságra, hanem a közönségünk is, de ha itthon is vannak, nem feltétlenül tekerésre vágnak 40 fokban.

De azért ilyenkor is van túránk, július utolsó szombatján Józsefvárosban jártunk, folytatva a hagyományos szomszédolást. Még nem voltam elnök, amikor a párom, illetve az én ötletemre elkezdtek a környező kerületek felfedezését. A túravezetők jellemzően olyan egyesületi tagok, akik otthonosan mozognak az adott kerületben, vagy azért, mert ott élnek, vagy azért, mert korábban ott laktak.

– A gyereknapot és a Szent László Napokat az önkormányzat szervezi, amely az egyesület egyik támogatója. Kötelező a jelenlét ezeken a rendezvényeken?

– Nincs presszió az önkormányzat részéről, egyébként szükségtelen is lenne. Kerületi

kötődésünket a névválasztásban is felvállaltuk, az önkormányzat pedig a kerületi közösség egészének szervez rendezvényeket, így ezeken a rendezvényeken nekünk természetesen ott a helyünk.

– Tervek a következő két évre?

– Örülök annak, hogy fiatalok csatlakoztak hozzánk, folytatnám a bővítést, szeretném egyesületi tagnak is megnyerni azokat, akik visszajáró résztvevői a túráinknak. Az elnöki megbízást úgy vállaltam el 2023-ban, hogy ha az egyéni élethelyzetem engedi, akkor végigviszem a négy évet. És egyelőre nincs olyan változás az életemben, amely ne tenné lehetővé az elnöki ciklus kitöltését.

Összhang(ulat)

Óhegyi unikum

„Ilyet még nem láttam, de hasonlót igen” – mondja Ganxsta Zolee, majd befúj a szondába, és a tényektől „elemelkedve” előadja István és Koppány harcának sajátos értelmezését egy komikus tévésorozatban.

Ez ugrott be, amikor beléptünk a Hangulat Bortár, Sörtár, Könyvtárba. Jártunk már trendi belvárosi és budai kávézókban, kocsmákban, amelyeket belsőépítészek fazoníroztak vintázs stílusban „kultúr-hellyé”: antikolt könyvespolc, thonet szék, varrógépláb asztallappal, retró bicikli, békebeli reklámtáblák, és így tovább.

Mindez megvan a Kada utca 135.-ben is, azzal a nem elhanyagolható különbséggel, hogy az enteriőr nem néhány hónap, hanem 35 év munkáját dicséri. Itt a dizájnér egyben tulajdonos is, aki ebbe a házba született. Pintér Zoltán a Gundelben tanult, és hajószakácsnak állt volna, ha a Mahart nem „süllyed el” a nemzetközi vi-

A papa cukrászdát, hentesboltot, zöldségesüzletet vitt Óhegyen, és túl volt már a hetvenen, amikor belevágott a vendéglátásba.

Borozóból bortár

Hogy miért éppen borozó? Bár Zoltán sosem kérdezte, talán azért, mert a papa édesapjának kocsmája volt a Kőbányai

út 42.-ben. Első körben egy évre kapta meg az üzletet, ahol a nagyapja ritkán fordult meg, de a kertből szemmel tartotta a boltot. Amikor a próbaév letejt, újra leült az unokával, közölte vele, hogy elégedett a látottakkal, azaz véglegesítette a kinevezést. Akkoriban az üzlet, amelynek ma már kerthe-lyisége, különterme és biliárd-szobája is van, „egyterű” volt, és klasszikus talponállóként működött, a vendég fogyasztott, fizetett, majd távozott, helyére pedig újak érkeztek. Folyamatos forgalom, minimális üresjárat – fapados üzleti modell a vendéglátásban. A boro-

zó fel is futott, jöttek kuncsaf-tok az akkor még létező konzervgyárból, növényolajgyárból, a sörgyárból és a környék kisebb vállalkozásaiból. Közben megjelentek a törzsvendégek, akik hozták magukkal a sztorizgató, üldögélős közösségi életet, amiért cserébe kaptak egy teraszt. Zoltán büszke arra, hogy a hely az első időktől többgenerációs, szülők jönnek gyerekekkel, nagyapák unokával, és még a nők is betérnek. Noha rendőrt soha nem kellett hívnia, szerinte a borozó kifejezéshez már a 90-es években is negatív jelentéstartalom tapadt, és ez máig megmaradt.

Ezt „keretezte újra” a Bortár, Sörtár, Könyvtár szlogennel.

Enteriőr, „éteriőr”

„Miért nem a MÉH-telepre viszed ezeket a rozsdás táblákat?” – vetette oda egy vendég. „Nekem tetszik” – szolt a válasz, majd a tulajdonos folytatta a dekorálást. A zománc-táblákat évtizedek óta gyűjti, mindegyik kordokumentum, a közgondolkodás lenyomatai. Pszichiátriai betegek otthonának mi már nem rendel-nénk olyan táblát, amelyen az áll, hogy elmebetegeket gon-dozó szociális otthon, az 50-es, 60-as években ez még bele-

te. Ez a gép sem vintázs, ahogy az otthonról hozott tedimackó sem az. Személyiség lenyomata mindkettő, az ingaóra pedig, amelyet három törzsvendég rakott össze, a megbecsülés jele. Az enteriőr organikusan fejlődik, néhány éve megjelentek a könyvek – a lakásban már nem fértek el, könyvet viszont kultúrember nem dob ki –, a jövőben pedig falra kerül talán egy borbélyszett pamaccsal, szappanozóttal, borotvakéssel, ha már Zoltán kopasz. Tökéletesre borotvált fejjel az.

Az idő nem áll meg

Amikor átvette az üzletet, 7-kor nyitott, 22 órakor zárt, a reggeli és délelőtti vendégektől pedig nem kérdezte, hogy melóba mennek-e, vagy onnan ugrottak ki. Ma már a munkahely többlet ér egy napközben bedobott italnál, ezért 13 órakor kezd, de a forgalom kora estétől sűrűsödik. A folyóbort, amíg a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet be nem zárt, helyben szerezte be, ma már egy egri pincészettől. Bár Óhegyen egykor a szőlő divott, lassan elmennek azok az öregek, akik tradicionálisan bort fogyasztottak, a fiatalabb generációk pedig egyértelműen „sörösek”. A konyak valaha az elegancia italanak számított, ma már egyetlen törzsvendég-issza, Zoltán az ő kedvéért tart egy üveggel. Régi idők emléke ez is.

Harminc fölött a vendégek már nem igazán ugrál, harminc alatt viszont a Hangulat Bortár, Sörtár, Könyvtár általában „starthely”, a Kőbányán vagy a szomszédos kerületekben élő fiatalok itt „alapoznak”, mielőtt találkoznak belvárosi vagy budai ismerőseikkel. A budapesti mulatási zóna határát az éjjel-nappal közlekedő nagykörúti villamos jelenti. Pedig egyszer érdemes lenne megfordítani a menetirányt, mert ilyen vendéglátóhelyet csak Kőbányán látni. Tömény Történelem, ugyebár.

Egy sokoldalú család története

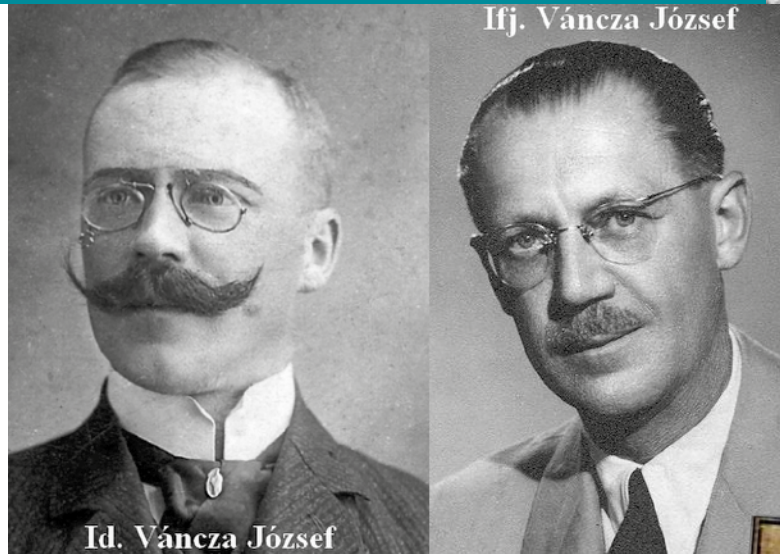
Váncza 100

„Haladjon Ön is a korral, süs-sön Váncza-sütőporral!” Mái ez az egyik legismertebb magyar reklámszlogen. A magyar marketingguruk „ösztönös pionírja” nem csak egy „érzelmi húrt pengetett” a termékértékesítésben, a modernitás mellett ott volt a hazafiasság is, amelyre a trianoni traumától szenvedő Magyarországon volt is kereslet. „Magyar gyár terméke, magyar munka dicsősége”, hirdette a plakát. Ifjabb Váncza József igazi tárlalmánya így nem is a sütőpor volt, sokkal inkább az amerikai marketing magyarosítása. Ő ebben haladt a korral, a 20. század első felével.

„Reneszánsz” dinasztia

Festőművész, rézmetsző, rendező, színigazgató, díszlettervező, drámaíró, műfordító és ingatlanbefektető – már a dinasztiaalapító dédapa Wándza Mihály is „reneszánsz ember” volt. Lehet, hogy a több lábon állást református lelkész apjától tanulta, valószínűbb azonban, hogy Erdély kulturális központja nyitotta ki számára a világot. Amikor ő Kolozs-vár kálvinista kollégiumában tanult, a városban már működött színjátszó társaság, és bár Magyarország első kőszínházának, a Farkas utcai teátrumnak nem ő volt az alapító igazgatója, az „árvízi hajós” Wes-selényi Miklós édesanyja jóvoltából állandó játszóhelyet üzemeltethetett egy átalakított lovardában.

Később Miskolcon letelepedve keresett portréfestő lett. Keresete egy részét ingatlanokba fektette, emellett köl-

csőnügyletekkel is foglalkozott, megalapozva a család vagyonát. Művészemberként ismerte kora, azaz a reformkor kulturális elitjét, a Kazinczy Ferencet babérkoszorúval dícsőítő táblaképét a Nemzeti Galériában őrzik. Fia, Mihály követte az apai mintát, gyarapította a vagyont, tartotta a kapcsolatot a kulturális elitel, Munkácsyval és Arany Jánossal, a nemzet ügyéért pedig fegyvert fogott, amikor önkéntes nemzetőrként csatlakozott a '48-as szabadságharchoz.

A házasságkötésben külön-nek bizonyult, a legenda sze-

rint szerelmi bánatában megfogadta, hogy az első szembejövő nőt feleségül veszi. És így is tett, a frigyből két fiú és egy lány született, akik közül egy sem szürkült bele a kiegyezést követő „boldog békeidők” Magyarországa. Az idősebbik fiú, Mihály, „oknyomozó újságíróként” Ferenc József papírkosarában turkált, miközben az uralkodó egy hadgyakorlatot tekintett meg Miskolc környékén. Aki keres, általában talál is, mégpedig diplomáciailag érzékeny táviratokat, amelyeket publi-

kált. Az európai sajtó szemlélte is az írást, a szerző pedig mehetett a fogdába.

Húgának viszont Ferenc József kezét nyújtott, amikor a millenniumi kiállításon meglátta a Hámori-tóról készített panorámaképét. Váncza Emma volt Miskolc első női fotográfusa, aki több „darabban” örökítette meg Lillafüred látványosságát, majd a fekete-fe-

hér fényképeket egymáshoz illesztette, és kiszínezte. Öccse, az idősebbik Váncza József is bolondult az újdonságokért, az elsők között vásárolt automobilt, lázba hozták a térhatást keltő sztereoofotók is, de nála a „fényírás” hobbi volt csupán. Gyógyszerészként más típusú laborban látott neki a kísérletezésnek.

Marketingkirály a konyhában

Az idősebbik Váncza József édesapja halála után elhagyta Miskolcot, Budapestre költözött, kisebb patikaláncot épített fel, és újabb és újabb termékek fejlesztésén dolgozott. Az első világháború éveiben például fagyási sérülések kezelésére szolgáló kámforgo-

lyókat értékesített a honvédségnek. A laborban idővel társa is akadt fia, József személyében, aki szintén gyógyszerésznek állt.

A családi hagyomány úgy tartja, hogy a Váncza sütőpor a „véletlen műve”, apa és fia ugyanis eredetileg a rühesség-re keresett orvosságot. Térfogatónövelő szerük önmagában nem számított újdonságnak, a sütőpor ekkor már ismert volt, a magyar háziasszonyok, cukrászok bizalmáért több gyártó is versengett a piacon. Vánczáék a marketingstratégiájukkal törtek az élre és ültették el a vevői köztudatban a sütőpor mellett a vaníliás cukrot és a pudingport. Kínálatukat bővítve hamarosan meghatározó szereplők lettek a keksz- és leveskockagyártásban is, leveskockát elsőként készítettek magyar technológiával.

Az állandó termékminőséget ifjabb Váncza József üzlet-társa, a gépészmérnök Fóthy Gyula „szállította”. Róla jól ismert, hogy ő a magyar neonreklám „atyja”, vállalkozása, amelyet Fóthy-fényként emlegettek, ő tervezte és gyártotta 1938-ban a Lánchíd díszkivilágítását az Eucharisztikus Világkongresszus tiszteletére. Természetesen ő készítette a Váncza neonreklámját is, amely az első volt Budapesten, és a forgalmas Oktogonon népszerűsítette az akkor már Kőbányán, a Füzér utcában működő élelmiszeripari gyárat.

Vánczáék a „sűrű fillér” elvét követve a kevésbé tehető alsó középosztályt tekintették elsődleges célcsoportjuknak, az ő sütőporukhoz elég volt 8 tojás, nem kellett 12. Ráadásul mellé olcsó süteményeskönyveket is kínáltak a háziasszonyoknak, amelyekben a receptek „műhelytitkokat” is tartalmaztak. Azaz Vánczáék edukáltak is.

Számukra a gyerekek is fogyasztók voltak, őket szóraztatással, a termékcsoma-

goláson elhelyezett folytatásos képregénnyel szólították meg. A márkaépítésben ifjabb Váncza József állandó vállalati színeket és logót is használt, utóbbi volt a viaszpecsétbe nyomott védjegy. A logisztikai flottát trükkösen tették egyedivé, a teherautók egyik felét pirosra, a másikat sárgára festették, amivel azt a hatást keltették, hogy a járművek megállás nélkül szállítanak.

De jött a második világháború, amelynek második szakaszában az életben maradáért küzdött mindenki, a fronton és a hátszágban egyaránt. Budapest ostroma idején alapvető élelmiszerekből is hiány volt, a Váncza pedig kényelmi termékeket gyártott – sütőport, desszertport, kekszet, leveskockát. Nem meglepő, hogy a gyár 1944-re összezsugorodott, és azután sem nőtte ki magát, hogy a fegyverek elhallgattak.

Ifjabb Váncza József átadta az üzemet az államnak, majd beállt dolgozni a Richter-be, akkori nevén a Kőbányai Gyógyszerárugyárba. Bár életmódja megváltozott, nagypolgár tulajdonosból alkalmazott lett, mentalitása maradt a régi, agya a gyógyszergyárban is az innováción járt. Automata kávéfőző, folyékony cipőtalp, kör alakú bélyeg, összehajtható turistatérkép, műanyag ruha-csipesz – mind Váncza-ötletek. Amikor a kádári konszolidáció kisipari léptékben engedte a vállalkozást, ifjabb Váncza József özvegye visszatért a „kaptafához”, a sütőporkészítéshez.

1988-ban, a rendszerváltozás „hajnalán”, a család eladta a gyártási és forgalmazási jogokat a Szilasmenti Mgt-sz-nak, a mai SzilasFoodnak, amely megtartotta a Váncza márkanévét és az ismert szlogent is. Egy olyan brandet, amely ma már túl van a centenáriumon. Ifjabb Váncza József ugyanis 1925. március 13-án szabadalmaztatta a „Váncza sütő-krémport”.

80 éve történt Budapest ostroma

„Nem törődünk vele, ha Budapest tízszer is elpusztul”

Budapesté volt a második világháború legbrutálisabb városostromainak egyike. A hárommillió lakosú Leningrádot két és fél éven át sanyargatta Hitler, Sztálingrádért közel fél éven át folyt a harc, a magyar fővárosért pedig valamivel több mint száz napig. De míg a Volga-parti Sztálingrád lakosságát evakuálták, a Duna-parti Budapesten a kitelepítések, menekülések után is 900 ezren szorultak katlanba, amikor 1944 karácsonyán zárult a szovjet gyűrű.

A több százezer civilre mindkét fél, majd idővel a nyilas vezetés is „járulékos veszteségként” tekintett. Sztálin a Vörös Hadsereg egységeinek engedélyezte, hogy a városi harcban a legnagyobb kaliberű tüzérségi eszközöket is bevetessék, miközben a védőknek háztól házig kellett tartaniuk Budapestet, amelyet Hitler ’44 novemberében erőddé nyilvánított. A katolikus és a református egyház vezetői kérték Szálasi Ferencet, hogy Párizs és Róma mintájára nyilvánítsa nyílt várossá Budapestet, azaz ellenállás nélkül adja át

az ostromra készülő szovjeteknek, csökkentve ezzel a lakosság szenvedéseit és az épített örökségben okozott pusztítást. A hungarista „nemzetvezető” néhány hétig hezitált, de miután Hitlerhez látogatott, már ő is úgy gondolta, hogy a „nagy európai gondolat győzelme”, azaz a nácizmus diadala megér ennyi áldozatot.

Előzmények

1944 augusztusában Romániának sikerült az, ami októberben Magyarországnak nem. Az ország kiugrott a német szövetségi rendszerből, és hadat üzent Hitlernek. A kon-

tinens túl volt már a D-napon, a normandiai partraszálláson, a balkáni pedig ötlet szintjén maradt, így akinek Közép-Kélet-Európában volt realitásérzéke, felmérte, hogy a régióban nem az angolszász, hanem a bolsevik „imperialistákkal” kell egyezkedni. Végül az egyébként meggyőződésesen antikommunista Horthy Miklós is belement abba, hogy Magyarország lemond a két bécsi döntéssel megszerzett területekről, azaz feladja Trianon revízióját és vele a rendszer ideológiai fundamentumát, fegyverszünetet köt a Szovjetunióval, és egyúttal Németország ellen fordul.

Csak hogy a magyar kormányzó nem a nagyhatalmak ligájában játszott. Sztálin minimum Berlinig tervezett a térképasztalon, és Románia átállása után már nem kellett bajlódnia a Kárpátokban kialakított magyar védvonallal, az Árpád-vonallal, azt egyszerűen megkerülhette, és a román segéderővel Dél-Erdély felől kezdhette meg Magyarország felszabadítását/megszállását. Az ellenoldalon Románia nélkül Magyarország maradt Hitler számára a keleti front utolsó védvonala a Harmadik Birodalom területén túl. Ha Budapestet feladják vagy elfoglalják, megnyílik az út Bécs és Graz, majd onnan a délnémet területek felé. Ausztria ekkor Németország része, Hitler nyaralója, a Sasfészek a Bajor-Alpokban fekszik, ahonnan nincs messze München, amely ismert-

té tette a náci diktátort. Ha Budapest elesik, „szertefoszlik a hitleri mítosz”. Ha Budapest elesik, szovjet kézre kerül a zalai olaj, amelyet a „fekete aranyban” gazdag Románia átállása után Hitler nem hagyhatott veszni.

A német prioritásról egyértelműen fogalmazott Magyarország teljhatalmú birodalmi megbízottja, Edmund Veesenmayer: „nem törődünk vele, ha Budapest tízszer is elpusztul, ha ezzel Bécsét védeni tudjuk”. Bár Horthy Miklós október 15-én közölte az ország népével, hogy fegyverszünetet kötött a Szovjetunióval, a német megszállók egyetlen délután alatt hatalomra juttatták magyar „elvtársaikat”, a nyilasokat.

Előkészületek

Néhány nappal a sikertelen magyar kiugrási kísérlet után Sztálintól megérkezett a pa-

rancs a Budapest elleni támadás előkészítésére, a feladattal a marsallá előléptetett Malinovszkijt, a 2. Ukrán Front parancsnokát bízták meg, aki a későbbiekben erősítést kapott a 3. Ukrán Fronttól, amelyet szintén egy „friss marsall”, Tolbuhin irányított. Mindketten a Románia átállítása során szerzett érdemeikért kapták meg a legmagasabb szovjet rendfokozatot, mindketten harcoltak Sztálingrádnál, ezért ismerték egy városostrom lehetséges buktatóit. Magyarázatként: a front a hadseregcsoporthoz tartozó szovjet katonai terminológiában, az ukrán jelző pedig nem a katonák domináns nemzetiségére utal, hanem arra, hogy a front a kezdetekben Ukrajna felszabadításáért harcolt.

A szovjet terv az volt, hogy a Vörös Hadsereg „végigsöpör” Magyarországon, de a tiszán-

túli páncéloscsatában, majd Budapestnél is nagyobb akadályba ütköztek, mint amire számítottak. Pest külső „erődítését”, az Attila-vérvonal kiépítését a németek már ’44 szeptemberében megkezdték, a munka nem nulláról indult, hasznosították ugyanis az első világháború éveiből fennmaradt terveket. Az Attila-vonal három, patkó alakú gyűrűből állt, és a kelet, illetve dél felől érkező támadások lassítására szolgált. A külső gyűrű 25-30, a középső 12-15 kilométerre húzódott a várostól, a belső gyűrűt pedig az akkori pesti peremkerületek, köztük Kőbánya határán alakították ki. (Budapest akkor még csak 14 kerületből állt.) Mivel az ostrom idején a német hadsereg, a Wehrmacht szárazföldi erőinek vezérkari főnöke Heinz Guderian, a páncélos hadviselés szakértője volt, az Attila-

vonali harckocsiakadályokból, műszaki és aknazárakból, légvédelmi állásokból állt.

Archív légi fotók alapján a térképészek Pest belső védelmi rendszerét is rekonstruálták: a városrészt hat övezetre osztották, amelyekben bariádokat emeltek, és aknamezőket telepítettek. A hegyekkel védett Buda „erődítésére” kevesebb energiát fordítottak, mint a pesti síkságára.

Megszállók kívül-belül

A román erővel kiegészült Vörös Hadsereg 1944. november elején érte el az Attila-vérvonal külső gyűrűjét, év végén pedig már Budapest közigazgatási határán álltak, és a várost közvetlenül védelmező belső gyűrűt ostromolták. Ez ugyan szűk két hónap, mégsem ez volt az eredeti szovjet elképzelés. Malinovszkij marsall, aki a Tiszántúl elfoglalása során komoly veszteségeket szenvedett el, öt napot kért Budapest bevételeire, de Sztálin ennyit sem adott neki. A birodalmi eszmétől hajtott diktátor már ekkor Európa újrafelosztásában gondolkodott, meg is mondta Malinovszkijnak, hogy Budapestet politikai megfontolásból kell a lehető leggyorsabban elfoglalni.

Folytatás a 28. oldalon

Folytatás a 27. oldalról

Kőbánya a pesti katlanban

Fotó: Fortepan – Vörös Hadsereg

A szovjetek mihamarabb szeretnék volna Budapestet bevenni, hogy a lehető legkevesebb idővesztéssel nyomulhassanak tovább Ausztria felé, ezért december 29-én megadásra szólították fel a német–magyar védőket. Noha a kapitulációra vonatkozó ajánlat méltányos volt, Hitler az időhúzásban volt érdekelt. A repülőterét külső szakaszán, valamint az M7-es autópálya bevezetőjén a rendszerváltozás idősza-káig egy-egy zászlót lobogtató szobor „strázsált”: Steinmetz kapitányé és Osztapenko kapitányé. 1944. december 29-én ők ketten kézbesítették hadikövetként a szovjet ultimátumot, a küldetésről egyikük

sem tért vissza élve. Moszkva össztűzzel válaszolt földről és levegőből, a Vörös Hadsereg napokon át bombázta repülőkről Budapestet, és közben ágyúzta mintegy ezer löveggel.

A 2. Ukrán Front tüzérségi parancsnoka 12 pontban részletezte, hogy a különböző városi célpontok ellen milyen fegyvereket célszerű használni, az utcák megtisztítására ágyúkat, szilánkos robbanótölteteket és srappelt, azaz apró golyókkal töltött lövedéket javasolt. A tüzérség és a légierő támadásával egy időben a szovjet–román erők a peremkerületek irányából nyomulni kezdtek Pest belső területei felé. Kőbánya akkori

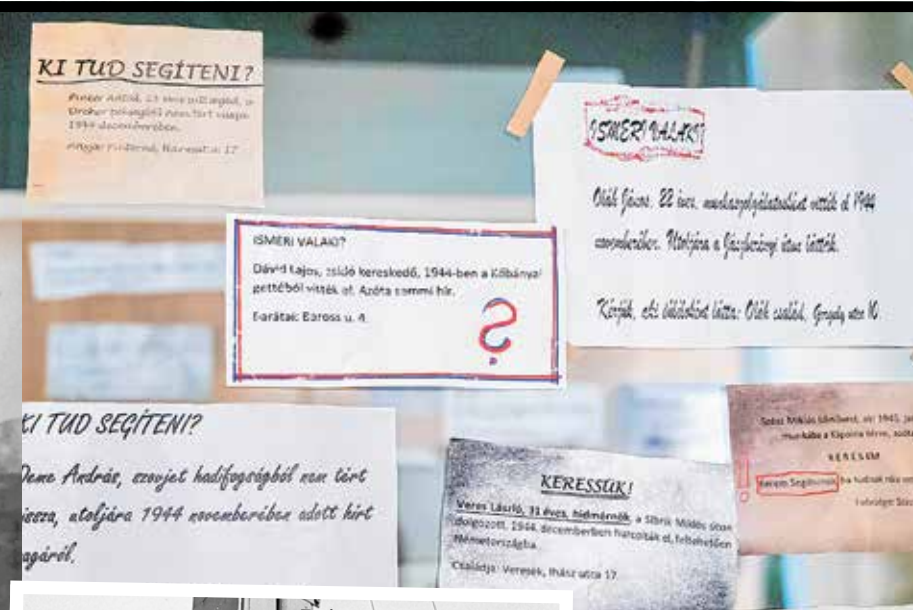
ban még peremkerület volt, hiszen Nagy-Budapestet csak 1950-ben hozták létre, az ostrom idején Kispest, Pestszentlőrinc, Rákoskeresztúr, Cinkota, Sashalom még önálló településnek számított.

Újév napján az arcvonal az Új köztemetőnél húzódott. „Remegett a föld a temető területén. [...] Olyan erős tüzérségi és aknavetőtűz kezdődött, amilyenl még magyarországi harcokban nem találkoztam” – emlékezett vissza egy magyar százados, megjegyezve, hogy egységének nehézfegyvere jóformán nem volt. Nem is tudták tartani a frontot, éjszakára a téglagyári kemencébe húzódtak vissza, majd másnap hátrálni kezd-

tek a sörgyár felé. Öt nappal később, január 7-én a német–magyar erők Kőbánya feladására kényszerültek, noha a városrész a védők szempontjából stratégiai jelentőséggel bírt. Ezt a stratégiai jelentőséget a szükségrepülőtér adta.

Repülőtér a löversenypályán

A kiépített repülőtereket – Budafőrs, Ferihegy, Mátyásföld – a szovjetek Budapest bekerítése során, illetve az ostrom első napjaiban elfoglalták, így a védőknek ideiglenes repülőtereket kellett nyitniuk ahhoz, hogy utánpótláshoz jussanak. Az ostromgyűrű bezárulta után az ellátmány eljuttatására két lehetőség maradt: a vízi

Fotó: Fortepan – Lissák Tivadar

út és a légi híd. A Dunán egyetlen uszály érkezett, amelynek rakománya kalandos módon ugyan, de célba ért. A légi szállítást eredményesebbnek bizonyult, a gépek jellemzően Pápáról indultak, Budapesten pedig a Csepel-szigeten, a Weiss Manfréd Repülőgépgyár saját repterén, valamint a Keleti pályaudvar mellett, a Tattersallként emlegetett löversenypályán kialakított szükségrepülőtérre landoltak. Mindkét leszállóhelyért ádáz harc folyt. A kőbányai szükségrepülőtér már január 2-án használhatatlanná vált, 7-ére pedig a csepeli is szov-

jet kézre került, így onnantól kezdve több mint egy hónapon át ejtőernyős tartályokban érkezett az utánpótlás a budai Vértmezőn és a pesti kistrákosi gyakorlótéren (helyén ma a József Attila-lakótelep áll) kijelölt ledobóterekre. Az ellátmány napi mennyiségét a német katonai vezetés eredetileg 80-100 tonnában jelölte meg, 60-80 tonnát a szállítógépeknek kellett volna célba juttatniuk, 20 tonnát pedig ejtőernyős tartályokban dobtak volna le, de napi átlagban a kalkulált mennyiség fele landolt csak a budapesti katlanban. A polgári lakosság szükségleteivel a németek nem foglalkoztak, a 80-100 tonnányi utánpótlás kizárólag a város védő katonai alakulatok élelmiszer- és fegyverellátmányául szolgált.

Repülőgyártás a pincerendszerben

A német megszállást, 1944. március 19-ét követően a brit és az amerikaiak visszatérően bombázták Magyarországi hadiipari létesítménye-

it, köztük a repülőgépgyárakat, amelyek lincencszerződés alapján gyártottak komplett német vadászgépeket, bombázókat, továbbá repülőgépmotorokat. '44 nyarán a szigetmentmíklósi Dunai Repülőgépgyárat, a Weiss Manfréd Repülőgépgyárat, valamint a győri Magyar Vagon és Gépgyár (ma Rába) repülőüzemeit a kőbányai, illetve a budatényi pincerendszerbe költöztetik. A föld alatti hadiipari „komplexum” működésére azonban a szovjetek előrenyomulása fenyegetést jelentett, ezért novemberben az illetékesek úgy döntöttek, hogy a gyárat Kőbányáról – a Haggenmacher Sörgyár erjesztőpincéiből – német területre evakuálják. A munkások változatos megoldásokkal igyekeztek lassítani a rekvirálást, a magyar tulajdonú gépsorok külföldre menekítését.

Élet az ostrom után

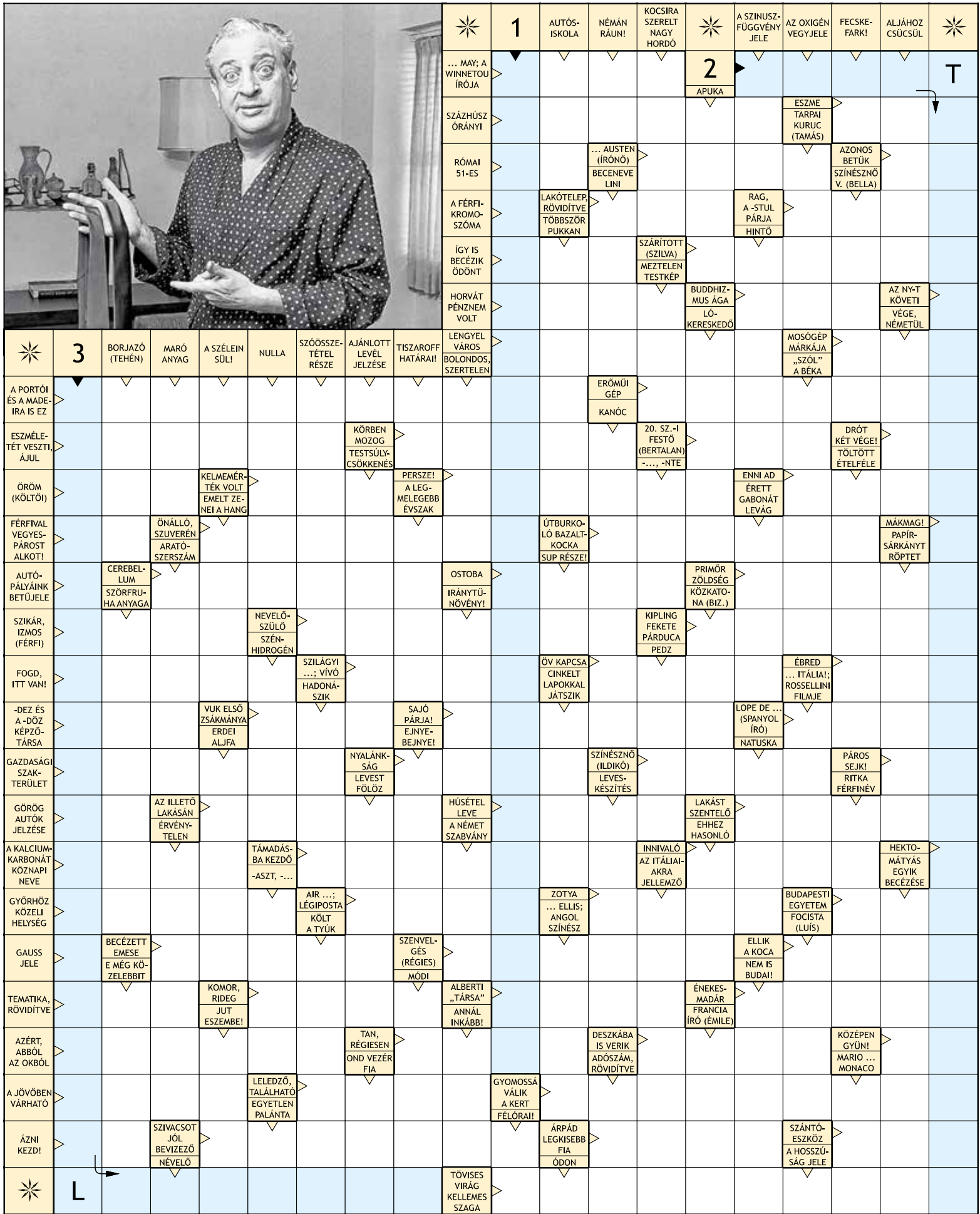
Kőbánya '45 januárjának első felében „felszabadult”, a lakosság ellátásának megszervezését egy befolyásos moszkovita politikus, Vas Zoltán irányította, aki a Vörös Hadsereg tisztjeként tért vissza Magyarországra, és lett tagja a szovjet kívánságra létrehozott Ideiglenes Nemzetgyűlésnek. Az iskolák kitört ablakait virágkertészek üveghá-

zaiból rekvirált ablaktáblákkal pótolták, a vízellátást sörgyári kutakból oldották meg, a gyógyszergyári készletekből gyógyszertert nyitottak a városháza épületében. Az áramellátás helyreállítását Bánki Donát fia, Dezső koordinálta, aki a zsidóüldözések idején az Augusztá-telepen húzta meg magát. (A telep helyén áll ma a BKV trolibuszgarázsa.)

Január 26-án Kőbánya megbízott vezetői olyan hirdetményt tesznek közzé, amelyben a lakosságot az adófizetési kötelezettségre emlékeztetik.

Budapest ostroma február 13-án ért véget, február 11-én a budai várnegyedbe szorult német és magyar védők megpróbálták kitörni a szovjet gyűrűből, ami legfeljebb ezer embernek sikerült a több tízezerből. Vas Zoltán a város teljes „felszabadítása” után közellátási kormánybiztossá, majd Budapest főpolgármesterévé lép elő, a későbbiekben ő lesz az Országos Tervhivatal első elnöke, az 1956-os forradalom idején pedig újra a közellátást koordinálja kormánybiztosként. A magyar fővárosért folytatott öldöklés közel 35 ezer emberi életet követelt, és a lakóépületek 85 százalékában tett kárt.

(Cikkünk a Kőbányai Helytörténeti Gyűjtemény által szervezett konferencián elhangzottak alapján készült.)

A nyár a családi nyaralások ideje. E havi rejtvényünk megfejtése ezért egy, Rodney Dangerfield amerikai humoristától származó, családdal kapcsolatos idézet.

Kínai adományból újulnak meg az idősothton fürdőszobái

A barátság és tisztelet mintázata

A Szivárvány Idősek Otthona 2003-ban épült, és még mai szemmel nézve is korszerű. Mind a tágas folyosók és közösségi terek, mind a lakóegységek a tervezők munkáját dicsérik. A Kőbányai Önkormányzat is tesz az állagmegóvásért, évről évre ütemszerű a karbantartás, kisebb-nagyobb felújítás. A vizes blokkokon azonban látszik az idő foga, a mozgásukban korlátozottaknak esetenként nehéz egy-egy hagyományosan kialakított mellékhelyiség megközelítése. A 81 fürdőszobát ezért folyamatosan újítja fel az intézmény,

az utolsó másfél tucat korszerűsítéséhez most a kerületben élő kínaiak nyújtottak segítséget. A Kínai Kereskedők és Vállalkozók Egyesülete az egyik kőbányai kereskedésbe invitálta az otthon vezetőit, hogy csempéket és

padlólapokat válasszának, mintegy 2-3 millió forint értékben. Két fő szempontot követtek: világos színű és érdes legyen a felületük, a csúszásveszély elkerülése érdekében. Nem volt egyszerű a döntés, tekintettel arra, hogy ekkora tételt nem minden mintából tudtak biztosítani. Végül a fehér és szürke 60 x 30-as keramiák a képzeletbeli kosárba kerültek. Közülük kettőt be is mutattak a vendégeknek az adományozónapszéken.

A földszinti kisteremben tartott uzsonnán először dr. Mátrai Gábor alpolgármester fejezte ki köszönetét. Nemcsak a tárgyi adományért, hanem a figyelemért is, amellyel a kerületben élő kínai közösség az itteni polgárok életét kíséri. „Több mint egy tárgyi adomány: a két nép közötti együttműködés és barátság példája. Köszönjük azt a társadalmi felelősségvállalást, amellyel a kerületet még szebbé, még jobb helyé tudjuk tenni közösen” – fogalmazott az alpolgármester. Lajtai Ferencné, az otthon vezetője azt hangsúlyozta, hogy az

akadálymentes fürdőszoba az itt dolgozók életét is megkönnyíti. Nagy taps kísért a 97 éves Czinger István bácsi szavait, aki megígérte, hogy elviszi hírét a lakók között ennek a nagyszerű adománynak.

Az Európai Kínai Kereskedők és Vállalkozók Egyesületének elnöke, Wang Xiaomao köszöntőjében arról beszélt, hogy a kínai és a magyar nép egyaránt tiszteli az időseket, és ott van jó helyen a támogatás, ahol az igazán szükséges. Az idősek pedig megérdemlik, hogy életük alkonyán biztonságban és nyugodtan éljenek. Azt is hangsúlyozta, a kínai kereskedők szeretnek a kerületben élni, mert tiszta a levegő, és a magyarok barátságosak. Mindehhez az elnök hitvese azt tette hozzá, hogy Wang úr gyerekkorának egy részét Magyarországon töltötte, most tért vissza újra, és második hazájának tekintti az országot. A vendégek azt is megígérték, hogy ez a támogatás nem egyszeri adomány, jövőre visszajönnek, és közösen áttekinthetik, hogy miben tudnak még segíteni.

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS		
Kőbányai Szivárvány Nonprofit Kft. 1108 Budapest, Sütőde u. 4. (Cégjegyzékszám: 01-09-921653) 2025. évi tevékenységéről		
A tétel megnevezése	Előző év (eFt)	Tárgyév (eFt)
A. Befektetett eszközök	134 266	305 396
B. Forgóeszközök	352 931	441 892
C. Aktív időbeli elhatárolások	620	3 338
Eszközök (aktívák) összesen	487 817	750 626
D. Saját tőke	121 026	144 701
E. Céltartalék	164 720	189 386
F. Kötelezettségek	72 751	80 519
G. Passzív időbeli elhatárolások	110 278	336 020
Források (passzívák) összesen	487 817	750 626
Közhasznú tevékenység összes bevétele	881 697	918 393
Közhasznú tevékenység összes ráfordítás	859 357	894 718
Közhasznú tevékenység eredménye	22 340	23 675
A Társaság által nyújtott szociális szolgáltatások: Időskorúak Gondozóháza, Idősek Otthona, szociális étkeztetés, nappali ellátás (Idősek Klubja) Tel./fax: 264-3621, tel: 434-2150		

Új vezetés, új lendület az Újhegyi Horgász Egyesületnél

Varázsfüst reszket a tó vizén

A nagy ho-ho-horgász mindössze egy kövér kukacot illeszt a horogra, aztán várja a kapást. A valóságot jobban ismerők már hallottak bevetésről, úszóról és fenekezőszerelekről is. A gyakorló sporthorgász azonban tudja, hogy már ez is

mind történelem. Ugyanis manapság a method feeder módszert követi mindenki. Ebben az esetben kis kosárba kerül az etetőanyag, rafinált recept alapján készített, egyfajta fehérje- és szénhidrátdús tézstagolyó. A pecás megfelelő keménységűre gyúrja, hogy időben és térben megfelelően oldódjon. Ezt eszegeti a hal, majd lassan beszívja a horgot. Mindezt megelőzően pedig célszerű egy algás-kagylós étvágygerjesztő keveréket fröccsenteni a vízbe, amely zöld, füstszerű látványt nyújt, ahogy terjed. Így is hívják: varázsfüst. A siker egyik titka, hogy mindig pontosan ugyanoda kell bedobni a szereléket, amikor meg már horogra akad a hal, akkor lehetőleg már nem szabad elveszteni.

Nos, ilyen a modern horgászat, és hogy mennyire sikeres, azt Balogh Bence rögtön

be is mutatta az újhegyi Mélytó 7-es számú állásán. Szinte egymás után két jó félméteres amurt szákolt ki a vízből – amelyek a verseny után társaikkal együtt vissza is kerültek a tóba.

Az Újhegyi Horgász Egyesület története még a hetvenes évek végén indult, amikor a bányatavat a tagság „vízkezelésbe” vette. A mai hetven fő zöme most is környékbeli. Gondos gazdaként két vízszellőztető berendezést üzemeltetnek, vágják a nádat, takarítanak a tó körül. Egy halbiológus havonta méri a vízminőséget. Ha csökken az oxigén szintje, vagy túl sok lesz a foszfor és az ammónia, akkor beavatkoznak. Ilyenkor klórmészt engednek a tóba a vörös- és kékalga ellen, és kevesebbet is etetnek.

Az aszályban szerencse, hogy amilyen kicsi a tó fe-

lülete, annyi-
ra nagy a mély-
sége. Így hiába
nincsenek be-

folyó csatornák, és csak az esőre lehet számítani, a ropant víztömeget nem fenyegeti kiszáradás. A halfauna színes. Ponty és keszeg a legtöbb, van némi kárász, compó, feketesügér, süllő, csuka és harcsa is. Amur és kárász amúgy nem lehetne, mert nem szabad telepíteni őket, de valahogy „erre úszkáltak, és itt maradtak”. Négy kiló fölött vissza kell engedni a zsákmányt, egy-egy szelivel dokumentálható csak a dicsőség. De hogy a háziaszonyok ne maradjanak ki a filézés nyújtotta élvezetekből, minden évben körülbelül 35 mázsa pontyot, 2 mázsa süllőt és 5 mázsa keszegt telepítenek. Ezt foghatják ki és vihetik haza a horgászok.

Apropó, tagság. Az utóbbi időben kicsit leült az egyesületi élet, ezért is választottak új vezetést. Balogh Ben-

ce alelnök a Balaton mellett nevelkedett, amikor Újhegyre költözött, valódi meglepetésként érte, hogy itt is lehet horgászni. Az önkormányzattól kaptak 1,5 millió forintot a restarthoz, idén már nem kértek támogatást. A Halmajálison felhasznált halakat ők hűtik és tisztítják. Lelkes a közösségük, a versenyeken mindig van közös étkezés, ezúttal is konderban főtt a székelykáposzta. Nem is lehet egyhamar tag valaki. Balogh Bence elmondta, hogy először egy-két évig figyelik az illetőt, hogy nem „gyilkolja-e a halat”, betartja-e a szabályokat, hogyan áll a sporthorgászathoz.

Ritka egy városi környezetben az effajta bányató, még ritkább, hogy ilyen gazdag halállománnyal rendelkezik. Persze az Újhegyi Horgász Egyesület sem mindennapi. Valódi közösség, a sport, a természet- és környezetvédelem szolgálatában, ami az online világban szintén rendkívüli.